VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 69

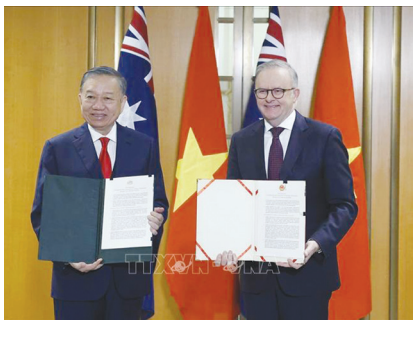
THỨ TƯ

12.8.2026 (30.6 Bính Ngọ)

Số 96 (4387)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

Mở đường cho công nghiệp văn hóa cất cánh

● Đi tìm "đầu ra" cho công nghiệp văn hóa ● Không vì tiến độ mà đánh đổi chất lượng [8, 9, 10]

Lễ hội Áo dài TP.HCM 2026 — Ảnh: KIENGCAN

Làm sâu sắc hơn quan hệ Đối tác chiến lược toàn diện Việt Nam - Australia

[3]

VIỆT NAM – AUSTRALIA:

Tăng cường kết nối hàng không, đẩy mạnh hợp tác du lịch

[6]

Định hình hướng phát triển mới, nâng tầm sức ảnh hưởng của Báo *Văn Hóa*

[7]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Nổi tiếng để làm gì?

● **DUY PHONG**

Có một thời, muốn được nhiều người biết đến là việc khá vất vả. Người viết phải có tác phẩm, người hát phải có giọng hát, người làm khoa học phải có công trình, người làm nghề phải đủ giỏi để tên tuổi đi xa hơn căn phòng mình đang ngồi. Ngay cả một người muốn được gọi là "người nổi tiếng" cũng thường phải có lý do tương đối thuyết phục để người khác nhớ đến mình. Bây giờ thì con đường ấy có vẻ ngắn hơn. Một chiếc điện thoại, một tài khoản mạng xã hội và một chút can đảm vượt qua những giới hạn mà người bình thường còn ngại vượt qua đôi khi đã đủ.

(Xem tiếp trang 2)

THÔNG TƯ 23/2026/TT-BVHTTDL:

Tháo gỡ điểm nghẽn về định mức kinh tế - kỹ thuật đối với dịch vụ sản xuất báo chí

[5]

Mỗi kỷ vật thêm một hy vọng đoàn tụ

[13]

Từ dữ liệu đất đai đến "sổ đỏ" trên VNeID

[4]

ĐỘI TUYỂN VIỆT NAM:

Thử thách giờ mới bắt đầu

[15]

Lãnh đạo Bộ VHTTDL viếng, ghi sổ tang tưởng niệm Chủ tịch Quốc hội Lào

Ngày 10.8, Thứ trưởng Tạ Quang Đông dẫn đầu đoàn công tác Bộ VHTTDL đến Đại sứ quán Lào tại Việt Nam viếng, ghi sổ tang tưởng niệm Chủ tịch Quốc hội Lào Xaysomphone Phomvihane và chuyển lời chia buồn tới Đảng, Nhà nước, nhân dân Lào cùng gia quyến đồng chí.

Thứ trưởng Tạ Quang Đông ghi sổ tang tưởng niệm Chủ tịch Quốc hội Lào Xaysomphone Phomvihane

Trong sổ tang, Thứ trưởng Tạ Quang Đông viết: "Vô cùng thương tiếc đồng chí Xaysomphone Phomvihane, Ủy viên Bộ Chính trị, Chủ tịch Quốc hội nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào; nhà lãnh đạo cấp cao của Đảng, Nhà nước Lào; người đồng chí, người bạn thân thiết của Đảng, Nhà nước và nhân dân Việt Nam. Sự ra đi của đồng chí là tổn thất to lớn đối với Đảng, Nhà nước, Quốc hội và nhân dân Lào, gia quyến đồng chí; đồng thời là mất mát đối với Đảng, Nhà nước và nhân dân Việt Nam.

Trong suốt quá trình công tác lúc sinh thời, đồng chí đã có nhiều đóng góp quan trọng đối với sự nghiệp xây dựng, bảo vệ và phát triển đất nước Lào, góp phần vun đắp mối quan hệ hữu nghị vĩ đại, đoàn kết đặc biệt, hợp tác toàn diện và gắn kết chiến lược Việt Nam - Lào ngày càng bền chặt.

Bộ VHTTDL Việt Nam trân trọng ghi nhớ những tình cảm quý báu, sự quan tâm và những đóng góp của đồng chí trong việc củng cố, tăng cường quan hệ hợp tác giữa ngành VHTTDL hai nước; góp phần làm sâu sắc hơn tình đoàn kết đặc biệt, gắn bó thủy chung Việt Nam - Lào. Xin gửi tới Đảng, Nhà nước, Quốc hội, Chính phủ và nhân dân Lào anh em, cùng gia quyến đồng chí Xaysomphone Phomvihane lời chia buồn sâu sắc nhất".

Chia sẻ với Đại sứ quán Lào, thay mặt lãnh đạo Bộ VHTTDL Việt Nam, Thứ trưởng Tạ Quang Đông một lần nữa gửi lời chia buồn sâu sắc tới Đảng, Nhà nước, nhân dân Lào và gia quyến Chủ tịch Quốc hội Xaysomphone Phomvihane.

Bộ VHTTDL bày tỏ tin tưởng Đảng, Nhà nước, nhân dân Lào anh em và gia quyến đồng chí Xaysomphone Phomvihane sẽ sớm vượt qua nỗi đau, tiếp tục công cuộc xây dựng đất nước Lào ngày càng phát triển, phồn vinh.

Xúc động trước tình cảm của lãnh đạo Đảng, Nhà nước và nhân dân Việt Nam dành cho Lào trong thời khắc đau buồn, Đại sứ Lào tại Việt Nam Khamphao Ernthavanh khẳng định Lào sẽ luôn ghi nhớ những nghĩa cử chân thành của Việt Nam.

ĐÌNH TOÁN

Nổi tiếng... *(Tiếp theo trang 1)*

Không cần hát hay, miễn hát khiến người ta phải dừng lại xem. Không cần nói điều gì sâu sắc, miễn nói đủ sốc. Không cần làm việc gì đáng nhớ, miễn làm một việc khiến thiên hạ tranh cãi. Nếu may mắn, sáng còn là một người bình thường, tối đã thành "hiện tượng mạng".

Công nghệ thực sự đã dân chủ hóa nhiều thứ. Có lẽ danh tiếng cũng nằm trong số đó. Cơ hội để một con người được nhìn thấy chưa bao giờ lại rộng mở như hôm nay. Một cô gái ở bản làng xa xôi có thể đưa tiếng hát của mình đến hàng triệu người. Một người thợ thủ công có thể giới thiệu nghề truyền thống mà không cần một chương trình truyền hình. Một thầy giáo có thể chia sẻ bài giảng cho học sinh ở cách mình hàng nghìn cây số. Những tài năng từng có thể bị khuất lấp bởi khoảng cách, hoàn cảnh hay cơ hội giờ đây có thể bước ra ánh sáng chỉ bằng một màn hình nhỏ. Đó là một trong những điều đẹp đẽ mà thời đại số mang lại. Chỉ có điều, cánh cửa mở ra cho tài năng thì cũng mở ra cho rất nhiều thứ khác.

Thuật toán vốn không được học đạo đức học. Nó cũng chẳng biết phân biệt một câu nói sâu sắc với một câu nói tục, một hành động tử tế với một màn gây sốc. Công việc của nó giản dị hơn nhiều: Xem người ta dừng lại ở đâu, bấm vào cái gì, bình luận chuyện gì và chia sẻ thứ gì. Mà con người lại có một nhược điểm khá đáng yêu: Rất dễ dừng lại trước những thứ bất thường. Một người đi bộ bình thường trên phố chẳng mấy ai ngoái nhìn, nhưng nếu người ấy vừa đi vừa đội chiếc nồi lên đầu, khả năng được chú ý sẽ tăng đáng kể. Trên mạng xã hội cũng vậy.

Thế là xuất hiện một nghề không có trong những cuốn từ điển nghề nghiệp ngày trước: Nghề gây chú ý. Muốn được chú ý, trước hết phải khác. Khác chưa đủ thì phải lạ. Lạ chưa đủ thì phải sốc. Sốc vẫn chưa đủ thì có thể thử gây phẫn nộ. Bởi phẫn nộ cũng là tương tác, thậm chí đôi khi còn hiệu quả hơn yêu thích. Người ta có thể xem một video vì thích, nhưng cũng có thể xem vì ghét. Xem xong thấy vô bổ, liền gửi cho bạn bè kèm câu: "Không thể tin nổi!". Người bạn nhận được lại xem để kiểm chứng "có thật là không thể tin nổi hay không". Rồi cả hai cùng bình luận rằng "nội dung như thế này không đáng được quan tâm". Thuật toán lặng lẽ ghi nhận: Thêm hai lượt xem, một lượt chia sẻ, vài bình luận. Một cuộc chiến chống nội dung nhảm nhí vừa góp phần làm nội dung nhảm nhí lan rộng thêm. Có lẽ đây là một trong những trò đùa tinh quái nhất của thời đại số.

Nhưng câu chuyện sẽ không đáng nói đến thế nếu danh tiếng chỉ dừng ở vài triệu lượt xem. Danh tiếng có thể đổi thành tiền. Một tài khoản đông người theo dõi có thể quảng cáo, bán hàng, livestream, nhận hợp đồng. Một câu chuyện gây tranh cãi có thể kéo người xem, người xem có thể biến thành khách hàng, sự chú ý cuối cùng có thể được quy đổi thành những con số khá cụ thể trong tài khoản ngân hàng. Khi ấy, gây chú ý không còn là thú vui mà trở thành mô hình kinh doanh. Và từ đây xuất hiện một nghịch lý thú vị: Đôi khi người ta càng phản đối một nhân vật trên mạng, nhân vật ấy càng nổi tiếng. Càng nổi tiếng, khả năng kiếm tiền càng lớn. Càng kiếm được tiền, lại càng có động lực tạo ra những thứ khiến người khác tiếp tục phản đối. Một vòng tuần hoàn gần như hoàn hảo. Chỉ có xã hội là hơi mệt.

Những năm gần đây, không khó để bắt gặp những nhân vật bước ra từ thế giới mạng bằng những hành trang khá đặc biệt: Những phát ngôn khó nghe, những cuộc khoe của, những màn thách thức, những câu chuyện đời tư được trình diễn như một chương trình dài tập. Có người xây dựng hình ảnh giàu sang, có người xây dựng hình ảnh bất cần, có người chẳng cần xây dựng gì cả bởi chính sự hỗn độn đã trở thành thương hiệu. Điều đáng suy nghĩ không hẳn nằm ở họ. Trong bất kỳ xã hội nào cũng có người thích phô trương, người thích gây sốc, người thích được chú ý. Điều đó có lẽ chẳng mới. Điều mới là chúng ta đã có một hệ thống có khả năng biến một hành vi kỳ quặc thành sản phẩm được phân phối tới hàng triệu người chỉ trong vài giờ.

Và phía sau mỗi "hiện tượng mạng" luôn có một đám đông. Không có hàng triệu lượt xem thì chẳng có hiện tượng triệu view. Không có người theo dõi thì chẳng có người ảnh hưởng. Không có khán giả thì sân khấu dù ồn ào đến đâu cuối cùng cũng phải tắt đèn. Vì thế, mỗi khi than phiền rằng "sao những người như thế lại nổi tiếng?", có lẽ cũng nên tò mò nhìn xuống ngón tay mình. Biết đâu nó vừa bấm xem.

Điều đáng chú ý hơn là sự nổi tiếng đang âm thầm thay đổi nghĩa. Trước đây, danh tiếng thường đến sau thành tựu. Bây giờ, trong một số trường hợp, danh tiếng tự nó đã trở thành thành tựu. Người ta hỏi một người làm nghề gì. "Người nổi tiếng". Nổi tiếng vì điều gì? "Vì có rất nhiều người biết". Câu trả lời khép kín hoàn hảo đến mức gần như không còn khe hở để hỏi tiếp. Và khi sự nổi tiếng có thể tự chứng minh cho chính nó, những thước đo khác bắt đầu trở nên hơi lép vế.

Một nghệ sĩ dành nhiều năm luyện tập có thể có vài chục nghìn người theo dõi. Một nhà nghiên cứu dành cả đời cho một lĩnh vực có thể bước ra đường mà chẳng ai nhận ra. Một người thầy có thể thay đổi cuộc đời hàng nghìn học trò nhưng chưa từng xuất hiện trên bảng xếp hạng tìm kiếm. Trong khi đó, một câu nói vô duyên đúng thời điểm có thể mang về vài triệu lượt xem sau một đêm. Không có gì bất công ở đây theo nghĩa thông thường, bởi mạng xã hội chưa bao giờ hứa rằng nó sẽ phân phối sự chú ý theo mức độ đóng góp cho xã hội. Nó chỉ phân phối sự chú ý theo khả năng giữ chúng ta trước màn hình. Có lẽ vấn đề bắt đầu khi chúng ta nhầm hai thứ đó với nhau.

Nổi tiếng không đồng nghĩa với đáng trọng. Nhiều người theo dõi không đồng nghĩa với nhiều người kính phục. Một video có mười triệu lượt xem cũng không nhất thiết chứa một điều đáng nhớ. Những điều này nghe có vẻ hiển nhiên, nhưng trong một thế giới nơi các con số liên tục hiện ra bên cạnh tên mỗi người - bao nhiêu lượt thích, bao nhiêu người theo dõi, bao nhiêu lượt xem - cái hiển nhiên đôi khi cũng cần được nhắc lại. Bởi con số có sức mê hoặc riêng. Một triệu luôn trông có vẻ quan trọng hơn một nghìn. Nhưng một triệu lượt xem một trò nhảm vẫn là một triệu lượt xem một trò nhảm, trong khi một câu nói tử tế thay đổi suy nghĩ của một người đôi khi chẳng có nút nào để đếm.

Có lẽ điều đáng lo nhất không phải là xã hội xuất hiện những người muốn nổi tiếng bằng mọi giá. Mong muốn được nhìn thấy vốn là một phần rất con người. Điều đáng suy nghĩ hơn là những giới trẻ đang quan sát xem xã hội thưởng cho điều gì. Nếu một đứa trẻ thấy người học giỏi, làm việc chăm chỉ, sống tử tế quanh mình chẳng mấy ai biết đến, còn một người nói những điều càng sốc càng kiếm được nhiều tiền, nó có quyền đặt một câu hỏi rất thực dụng: Vậy con nên trở thành người như thế nào?

Không dễ trả lời câu hỏi ấy bằng những bài học đạo đức. Bởi trẻ em giờ đây dường như ít khi học từ những gì người lớn nói, chúng quan sát những gì xã hội vỗ tay. Tán thưởng tài năng, tài năng sẽ có thêm lý do để xuất hiện. Trân trọng sự tử tế, sự tử tế sẽ bớt cô đơn. Dành sự chú ý cho tri thức, những người làm tri thức sẽ có thêm không gian. Còn nếu mỗi ngày chúng ta vừa than phiền về nội dung độc hại vừa kiên trì xem cho hết, bình luận cho đã rồi chia sẻ cho bạn bè cùng phẫn nộ, thì có lẽ không nên quá ngạc nhiên khi sáng hôm sau màn hình lại tiếp tục đưa đến những thứ tương tự. Thuật toán đôi khi chỉ là một tấm gương. Nó trả lại cho chúng ta những gì chúng ta đã nhìn vào lâu nhất.

Vì vậy, câu hỏi "Tại sao người này lại nổi tiếng?" đôi khi chưa phải câu hỏi thú vị nhất. Có lẽ nên hỏi: Tại sao chúng ta lại khiến họ nổi tiếng? Và xa hơn nữa: Chúng ta muốn dành sự chú ý của mình cho điều gì? Sự chú ý tưởng như miễn phí, mỗi cú chạm màn hình chỉ mất một giây, nhưng hàng triệu cú chạm ấy cộng lại có thể tạo ra thần tượng, tạo ra thị trường, tạo ra những chuẩn mực và đôi khi tạo ra cả một quan niệm về thành công.

Chắc chắn rằng, một xã hội không thể lựa chọn hoàn toàn ai sẽ trở nên nổi tiếng, nhưng xã hội luôn có một quyền rất giản dị: Lựa chọn mình nhìn vào đâu. Có những người cần ánh đèn để được nhìn thấy. Cũng có những người chẳng bao giờ đứng dưới ánh đèn mà vẫn âm thầm làm cho cuộc sống quanh mình tốt đẹp hơn. Sau cùng, ánh sáng của danh tiếng bao giờ cũng có ngày dịch chuyển. Còn một con người khi ánh đèn đã tắt sẽ còn lại gì, có lẽ đó mới là câu hỏi đáng để nghĩ lâu hơn. ■

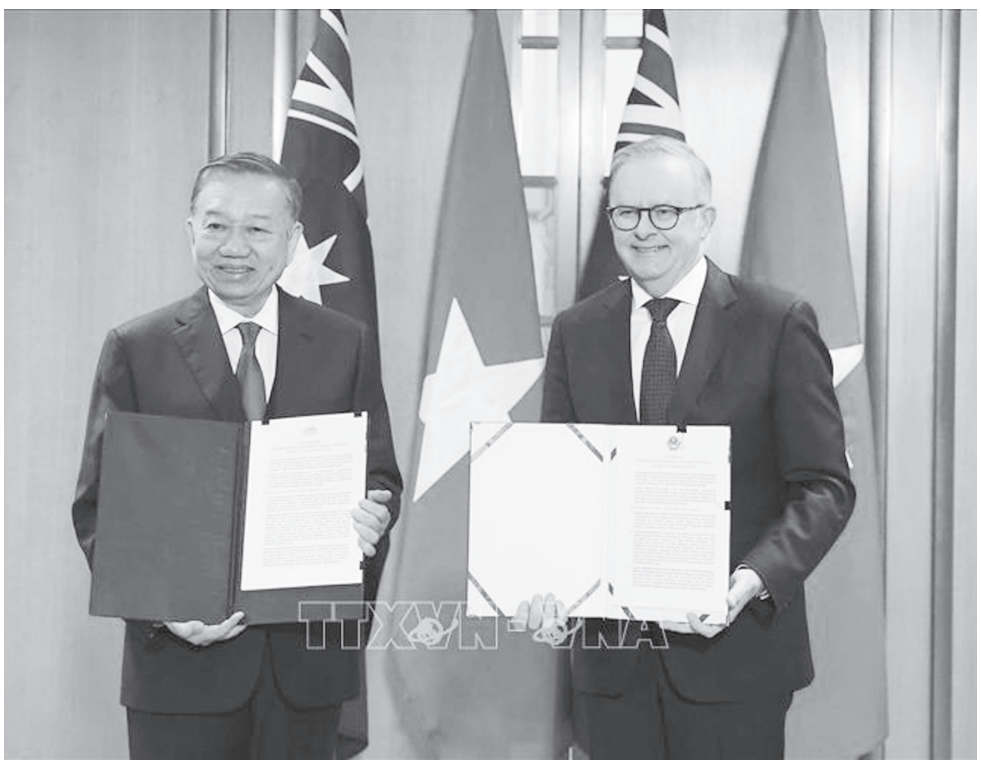
Làm sâu sắc hơn quan hệ Đối tác chiến lược toàn diện Việt Nam - Australia

● T.QUANG – TTXVN

Theo đặc phái viên TTXVN, sáng 11.8, tại Phủ Toàn quyền Australia, thủ đô Canberra, Toàn quyền Australia Sam Mostyn đã chủ trì Lễ đón trọng thể Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm cùng Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam thăm cấp Nhà nước tới Australia từ ngày 9 đến ngày 12.8.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm hội kiến Toàn quyền Australia Sam Mostyn Ảnh: TTXVN

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và Thủ tướng Australia Anthony Albanese trao Tuyên bố chung Ảnh: TTXVN

Đưa khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trở thành động lực mới của quan hệ hai nước

Tham dự lễ đón có nhiều quan chức cao cấp Australia và các thành viên Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam. Sau lễ đón trọng thể, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã hội kiến Toàn quyền Australia Sam Mostyn.

Sáng cùng ngày (giờ địa phương), Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã hội đàm với Thủ tướng Australia Anthony Albanese tại Nhà Quốc hội Australia. Thủ tướng Anthony Albanese nhiệt liệt chào mừng Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam thăm cấp Nhà nước Australia; nhấn mạnh ý nghĩa quan trọng của chuyến thăm trong bối cảnh quan hệ hai nước đang phát triển mạnh mẽ, nhất là sau khi nâng cấp lên Đối tác Chiến lược toàn diện tháng 3.2024. Thủ tướng Anthony Albanese khẳng định trong bối cảnh thế giới ngày càng bất định, việc hai nước hợp tác chặt chẽ trong các lĩnh vực là vô cùng quan trọng.

Hai nhà lãnh đạo bày tỏ hài lòng trước đà phát triển mạnh mẽ của quan hệ Việt Nam - Australia sau hơn nửa thế kỷ thiết lập quan hệ ngoại giao, với tin cậy chính trị vững chắc và sự hiểu biết, chia sẻ lẫn nhau ngày càng được củng cố. Hai nhà lãnh đạo hoan nghênh việc thực hiện tích cực và hiệu quả Chương trình hành động triển khai Đối tác chiến lược toàn diện 2024-2027 với việc cả 6 lĩnh vực trụ cột của quan hệ đều đạt những kết quả đột phá; hợp tác quốc phòng - an ninh ngày càng đi vào chiều sâu, thương mại hai chiều đã tăng gấp đôi trong vòng 5 năm, đạt hơn 14 tỉ USD năm 2025; giáo dục - đào tạo, hợp tác phát triển, khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo và giao lưu nhân dân không ngừng mở rộng.

Hai nhà lãnh đạo trao đổi và nhất trí cao về những định hướng lớn nhằm đưa quan hệ Việt Nam - Australia tiếp tục phát triển sâu rộng trong thời gian tới, đáp ứng nhu cầu phát triển của mỗi nước cũng như thích ứng với những biến chuyển của tình hình khu vực và quốc tế. Hai nhà lãnh đạo nhất trí củng cố nền tảng chính trị thông qua tăng cường trao đổi cấp cao và các cấp, làm sâu sắc hơn quan hệ quốc phòng - an ninh, trong đó mở rộng sang an ninh mạng, phòng chống tội phạm xuyên quốc gia và ứng phó các thách thức an ninh phi truyền thống.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và Thủ tướng Anthony Albanese nhất trí đưa khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số trở thành động lực mới của quan hệ hai nước; mở rộng hợp tác trong các lĩnh vực chiến lược như trí tuệ nhân tạo (AI), bán dẫn, công nghệ lượng tử, công nghệ sinh học, y sinh, nghiên cứu biển, khoáng sản thiết yếu và hydrogen xanh; thúc đẩy các dự án nghiên cứu chung, kết nối trường đại học, viện nghiên cứu và doanh nghiệp, hướng tới hình thành không gian kết nối công nghệ Việt Nam - Australia và phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao. Hai nhà lãnh đạo cũng nhất trí thúc đẩy hợp tác chuyển đổi xanh và bền vững, thích ứng với biến đổi khí hậu, hướng tới các mục tiêu đưa phát thải ròng về 0.

Hai nhà lãnh đạo đánh giá cao những kết quả vững chắc của hợp tác giáo dục - đào tạo và phát triển nguồn nhân lực; nhất trí tiếp tục thúc đẩy kết nối giữa các trường đại học, viện nghiên cứu, cơ sở giáo dục và đào tạo nghề, hướng tới xây dựng các chương trình chia sẻ tri thức, kinh nghiệm, hợp tác đào tạo nhân lực chất lượng cao giữa hai nước.

Hai nhà lãnh đạo khuyến khích sự hợp tác và trao đổi mạnh mẽ hơn nữa trong lĩnh vực văn hóa, du lịch và giao lưu nhân dân. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đề nghị Australia tiếp tục tạo thuận lợi cho sinh viên Việt Nam học tập, làm việc và tích lũy kinh nghiệm tại Australia, khuyến khích cộng đồng người Việt Nam tại Australia phát triển lớn mạnh, đoàn kết, phát huy những giá trị văn hóa tích cực của cả hai nước và trở thành cầu nối hữu hiệu của tình hữu nghị giữa hai nước.

Về khu vực và quốc tế, hai nhà lãnh đạo nhất trí tăng cường phối hợp tại các diễn đàn đa phương, nhất là Liên Hợp Quốc (LHQ), ASEAN và các cơ chế do ASEAN dẫn dắt; thúc đẩy đối thoại, xây dựng lòng tin, tôn trọng luật pháp quốc tế và Hiến chương LHQ, bảo đảm an ninh, an toàn, tự do hàng hải, hàng không và giải quyết tranh chấp bằng biện pháp hòa bình trên cơ sở luật pháp quốc tế, trong đó có Công ước LHQ về Luật Biển (UNCLOS) năm 1982. Việt Nam khẳng định sẵn sàng cùng Australia tăng cường kết nối với Đông Nam Á, phát huy vai trò trung tâm của ASEAN và đóng góp vào một khu vực hòa bình, ổn định, phát triển bền vững và bao trùm.

Tuyên bố chung làm sâu sắc quan hệ Đối tác chiến lược toàn diện Việt Nam - Australia

Sau hội đàm, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và Thủ tướng Anthony Albanese đã trao đổi 3 tuyên bố chung và cùng chứng kiến trao 7 văn kiện hợp tác giữa hai nước Việt Nam, Australia. Các tuyên bố chung gồm: Tuyên bố chung làm sâu sắc quan hệ Đối tác chiến lược toàn diện Việt Nam - Australia; Tuyên bố chung về nâng cao sức chống chịu, thích ứng và phục hồi kinh tế Việt Nam - Australia; Tuyên bố chung về tăng cường kết nối khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo giữa Việt Nam và Australia.

Các văn kiện hợp tác gồm: Bản ghi nhớ giữa Bộ Nông nghiệp và Môi trường Việt Nam và Bộ Nông nghiệp, Thủy sản và Lâm nghiệp Khối thịnh vượng chung Australia về hợp tác trong lĩnh vực nông nghiệp và phát triển nông thôn bền vững. Bản ghi nhớ về hợp tác thực thi pháp luật trên biển giữa Cảnh sát biển Việt Nam và Lực lượng Biên giới, Chính phủ Australia. Bản ghi nhớ về tăng cường hợp tác và hỗ trợ lẫn nhau trong lĩnh vực biên phòng giữa Bộ Tư lệnh Bộ đội Biên phòng, Bộ Quốc phòng nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và Lực lượng Biên giới, Chính phủ Australia. Bản ghi nhớ hợp tác giáo dục giữa Bộ Giáo dục và Đào tạo Việt Nam và Bộ Việc làm và Quan hệ lao động Khối thịnh vượng chung Australia về hợp tác giáo dục nghề nghiệp. Bản ghi nhớ giữa Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam và Chính phủ Khối thịnh vượng chung Australia về hợp tác Kinh tế số. Bản ghi nhớ hợp tác trong lĩnh vực y tế giữa Bộ Y tế Việt Nam và Bộ Y tế, Người khuyết tật, Người cao tuổi Khối thịnh vượng chung Australia. Nghị định thư sửa đổi và bổ sung Hiệp định giữa Chính phủ Australia và Chính phủ nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam về Vận chuyển hàng không.

Ngay sau hội đàm, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và Thủ tướng Australia Anthony Albanese đã gặp gỡ báo chí. ■

Từ dữ liệu đất đai đến "sổ đỏ" trên VNeID

● NGUYỄN LINH - HÀ PHƯƠNG

Làm sạch hơn 1,3 triệu thửa đất, kết nối dữ liệu với dân cư và thí điểm tích hợp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất lên VNeID, Thanh Hóa đang chuyển từ xây dựng dữ liệu sang khai thác dữ liệu, hướng tới giảm giấy tờ và thủ tục cho người dân.

Làm sạch dữ liệu, tạo nền tảngkết nối

Đây là phần việc Thanh Hóa tập trung thực hiện trong thời gian qua. Từ hồ sơ, tài liệu được hình thành qua nhiều giai đoạn, các đơn vị chức năng tiến hành biên tập, rà soát thuộc tính từng thửa đất, cập nhật, chỉnh lý và đối chiếu trước khi đồng bộ. Những trường hợp thông tin chưa thống nhất, thiếu dữ liệu hoặc có biến động qua cấp đổi, chuyển nhượng, tặng cho, thế chấp... phải tiếp tục được xác minh, xử lý.

Đến ngày 30.7.2026, Thanh Hóa đã làm giàu, làm sạch 1.235.905/1.394.334 thửa đất, đạt 88,64%. Trước yêu cầu mới về chuẩn hóa, làm sạch và đồng bộ dữ liệu của Bộ Nông nghiệp và Môi trường, tỉnh tiếp tục rà soát theo tiêu chí cao hơn. Đến ngày 8.8, có 711.996 thửa đất đáp ứng tiêu chí "đúng - đủ - sạch - sống" thuộc Nhóm 1, đưa Thanh Hóa lên vị trí thứ 7/34 tỉnh, thành phố.

Đằng sau những con số này là khối lượng công việc lớn được triển khai tại cơ sở. Thanh Hóa xác định việc hoàn thiện cơ sở dữ liệu đất đai gắn với thực hiện Nghị quyết 57 và Đề án 06, trong đó tiến độ được theo dõi thường xuyên. Hằng tuần, Tổ công tác Đề án 06 tỉnh tổ chức giao ban để kiểm đếm kết quả, xác định địa phương, đơn vị còn chậm, làm rõ nguyên nhân và tháo gỡ từng điểm nghẽn.

Điểm đáng chú ý là tỉnh không xác định việc hoàn thành chỉ tiêu trên hệ thống là đích cuối cùng. Dữ liệu phải bảo đảm chất lượng và quan trọng hơn là phải được đưa vào khai thác. Bởi nếu chỉ chuyển hồ sơ giấy thành dữ liệu điện tử nhưng người dân vẫn phải mang theo, sao chụp và nộp lại những giấy tờ mà cơ quan nhà nước đã có, thì chuyển đổi số mới chỉ thay đổi hình thức thực hiện thủ tục.

Từ yêu cầu đó, Thanh Hóa đang chuyển sang bước tiếp theo: Kết nối và khai thác dữ liệu để tạo ra những tiện ích cụ thể cho người dân, doanh nghiệp. Một trong những hướng đi được tỉnh chủ động đề xuất là thí điểm tích hợp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất lên VNeID.

Từ "sổ đỏ" giấy đến dữ liệu gắn với danh tính

Mỗi ngày, toàn tỉnh phát sinh gần 3.000 hồ sơ trong lĩnh vực đất đai. Đằng sau con số này là lượng giao dịch lớn liên quan đến đăng ký, cấp đổi, chuyển nhượng, thế chấp và cập nhật biến động. Trong nhiều trường hợp, Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất bản giấy vẫn được yêu cầu xuất trình, sao chụp, đối chiếu. Việc xác minh thông tin có lúc vẫn phải thực hiện thủ công, trong khi giấy tờ vật lý luôn tiềm ẩn nguy cơ hư hỏng, thất lạc hoặc bị làm giả.

Trong khi đó, một khối lượng dữ liệu đất đai rất lớn đã được số hóa và làm sạch. Sự chênh lệch giữa việc Nhà nước đã có dữ liệu với việc người dân vẫn phải mang giấy tờ để chứng minh thông tin là một trong những lý do Thanh Hóa đặt vấn đề khai thác sâu hơn cơ sở dữ liệu đất đai.

Theo Kế hoạch của UBND tỉnh Thanh Hóa về công bố, kết nối cơ sở dữ liệu đất đai và thí điểm cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính trong lĩnh vực đăng ký biện pháp bảo đảm, từ ngày 1.7, Thanh Hóa thí điểm tiếp nhận, xử lý trực tuyến 5 thủ tục đăng ký biện pháp bảo đảm. Điểm mới không chỉ là đưa thủ tục lên môi trường mạng mà còn hướng đến tăng khai thác, tái sử dụng dữ liệu số đã có trong các cơ sở dữ liệu của cơ quan nhà nước, từng bước giảm yêu cầu người dân, doanh nghiệp cung cấp lại những giấy tờ đã có.

Đây là sự thay đổi quan trọng trong cách tiếp cận chuyển đổi số. Một thủ tục được nộp trực tuyến nhưng người dân vẫn phải tự sao chụp, tải lên toàn bộ giấy tờ thì chưa tạo ra nhiều khác biệt. Ngược lại, khi dữ liệu được kết nối và tái sử dụng, thành phần hồ sơ có thể được cắt giảm, số lần đi lại giảm, thời gian giải quyết được rút ngắn; cơ quan nhà nước cũng giảm khâu nhập liệu, kiểm tra và đối chiếu thủ công.

Từ thực tiễn đó, UBND tỉnh Thanh Hóa chủ động đề xuất Bộ Công an, Bộ Nông nghiệp và Môi trường, Bộ Tư pháp cho thí điểm "Giải pháp cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu tài sản gắn liền với đất điện tử trên VNeID". Theo đề xuất, Giấy chứng nhận điện tử có thể được xác thực thông qua chữ ký số, mã định danh, mã QR và khả năng truy xuất dữ liệu gốc. Khi dữ liệu đất đai được kết nối với nền tảng định danh, xác thực điện tử quốc gia, thông tin về thửa đất có thể được đối chiếu với dữ liệu gốc, qua đó mở rộng khả năng phục vụ các lĩnh vực liên quan như công chứng, ngân hàng, thuế, tòa án.

Tuy nhiên, Thanh Hóa cũng xác định đây không chỉ là câu chuyện công nghệ. Việc chuyển đổi từ Giấy chứng nhận bản giấy sang bản điện tử, nhất là đối với hồ sơ cũ, hồ sơ thiếu thông tin hoặc dữ liệu chưa đồng nhất, cần có quy trình cụ thể. Cùng với đó là những yêu cầu về bảo đảm an toàn dữ liệu, quyền khai thác thông tin, cơ chế liên thông và hành lang pháp lý. Vì vậy, thí điểm được xem là bước kiểm nghiệm cả về kỹ thuật lẫn quy trình nghiệp vụ, qua đó có cơ sở hoàn thiện trước khi nhân rộng.

Xã An Nông được lựa chọn là địa bàn đầu tiên triển khai. Dữ liệu Giấy chứng nhận đã được cập nhật tại địa phương được đồng bộ lên Hệ thống cơ sở dữ liệu quốc gia về đất đai VNLIS, tạo nền tảng để kết nối với VNeID. Ngày 23.7, Sở Nông nghiệp và Môi trường Thanh Hóa đã trực tiếp làm việc với các cơ quan Trung ương để được hướng dẫn quy trình kỹ thuật. Chủ trương này cũng đã được Cục Chuyển đổi số, Bộ Nông nghiệp và Môi trường thống nhất. Kết quả bước đầu cho thấy An Nông đã đồng bộ thành công 32.414 thửa đất lên VNLIS. Trong đó, 6.416 thửa đất được đồng bộ với Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư của Bộ Công an, tạo tiền đề để tích hợp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất lên VNeID.

Từ An Nông đến phạm vi toàn tỉnh vẫn còn một chặng đường dài. Hàng trăm nghìn bản ghi cần tiếp tục được rà soát, xác thực; cùng với đó là yêu cầu hoàn thiện hạ tầng, quy trình nghiệp vụ, an toàn dữ liệu và cơ sở pháp lý. Thanh Hóa đã kiến nghị các cơ quan Trung ương tiếp tục hoàn thiện giải pháp kỹ thuật, cơ chế kết nối và đánh giá cơ sở pháp lý, lấy kết quả thí điểm làm căn cứ hoàn thiện mô hình trước khi xem xét nhân rộng. ■

Cán bộ Văn phòng Đăng ký đất đai Thanh Hóa rà soát, chuẩn hóa dữ liệu trong chiến dịch làm sạch dữ liệu đất đai

Lần đầu tiên đưa ra 31 khái niệm cụ thể đối với các thể loại, hình thức tác phẩm và xuất bản báo chí

Thông tư gồm 7 điều, quy định về định mức kinh tế - kỹ thuật dịch vụ sản xuất tác phẩm báo chí in, báo chí điện tử và in báo chí in, đăng tải báo chí điện tử có sử dụng ngân sách nhà nước để phục vụ nhiệm vụ chính trị, an ninh, quốc phòng, thông tin đối ngoại; phục vụ thiếu niên, nhi đồng, người khiếm thính, khiếm thị; đồng bào vùng dân tộc thiểu số, vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn, vùng sâu, vùng xa, miền núi, biên giới, hải đảo và các nhiệm vụ trọng yếu khác phù hợp với từng giai đoạn theo quyết định của Thủ tướng Chính phủ.

Đối tượng áp dụng gồm cơ quan, tổ chức, cá nhân sử dụng ngân sách nhà nước để cung cấp dịch vụ sự nghiệp công thuộc phạm vi điều chỉnh và các cơ quan, tổ chức, cá nhân khác có liên quan.

Thông tư giải thích cụ thể nhiều khái niệm, thể loại và sản phẩm trong hoạt động báo chí như tin, tin vắn, tin ngắn, tin sâu, tin ảnh, ảnh minh họa, bài phản ánh, phóng sự, điều tra, ký báo chí, phỏng vấn, chính luận báo chí, bài báo khoa học, ảnh báo chí, tranh báo chí, tranh minh họa và tranh biếm họa.

Điểm đáng chú ý, lần đầu tiên đã có một Thông tư giải thích cụ thể 31 khái niệm, thể loại và sản phẩm trong hoạt động báo chí và các công đoạn xuất bản báo chí, bao gồm: *Tin, Tin vắn, Tin ngắn, Tin sâu, Tin ảnh, Ảnh minh họa, Bài báo, Bài phản ánh (gồm cả ghi nhanh, tường thuật), Bài phóng sự, Bài điều tra, Bài ký báo chí, Bài phỏng vấn, Chính luận báo chí, Bài báo khoa học, Sáng tác văn học trên báo chí, Ảnh báo chí, Tranh báo chí, Tranh minh họa, Tranh biếm họa, Biên tập, Xuất bản, Phát hành, Chế bản, Maket, Layout, Bình trang, In film, In can, Ghi kẽm, Infographic, MegaStory/ E-Magazine/Longform.*

Việc giải thích, định nghĩa cụ thể rõ ràng, dễ hiểu đối với từng thể loại báo chí không chỉ có ý nghĩa về mặt khoa học mà còn góp phần tường minh trong vấn đề tính định mức kinh tế - kỹ thuật mới đối với dịch vụ sản xuất báo chí. Chẳng hạn, cũng là *Tin báo chí* nhưng Thông tư, *Tin* là thể loại báo chí ngắn gọn, cô đọng, phản ánh nhanh chóng, kịp thời những sự kiện mới xảy ra, đang xảy ra, sắp xảy ra trong đời sống xã hội, gồm các thể loại: *Tin vắn, tin ngắn, tin sâu*. Trong đó, *Tin vắn* là tin rất ngắn phản ánh cô đọng những thông điệp báo chí cần truyền tải, nhất là sự kiện có tính thời sự; *Tin ngắn* là tin có các thành phần, kết cấu chủ yếu, phản ánh những thông điệp đặc trưng về nội dung, hình thức của sự kiện; *Tin sâu* là tin có chiều sâu, phản ánh trình độ nhận thức sâu về sự kiện, khám phá các khía cạnh khác nhau; phân tích, đánh giá tính chất, đặc điểm, nhận định và xu thế vận động, ý nghĩa, hậu quả của sự kiện đối với xã hội (về

THÔNG TƯ 23/2026/TT-BVHTTDL:

Tháo gỡ điểm nghẽn về định mức kinh tế - kỹ thuật đối với dịch vụ sản xuất báo chí

● **TÙNG QUANG**

Định mức kinh tế - kỹ thuật mới đối với dịch vụ sản xuất báo chí được Bộ trưởng Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh ký ban hành tại Thông tư 23/2026/TT-BVHTTDL đã giải quyết các vướng mắc lâu nay về mức hao phí nhân công, máy móc và vật liệu cho báo in và báo điện tử.

bản chất, tin tổng hợp cũng là một hình thức của tin sâu)…

Đối với báo chí điện tử, MegaStory/E-Magazine/Long-form được xác định là tác phẩm báo chí đa phương tiện, kết hợp chữ viết, ảnh tĩnh, ảnh động, video, tệp âm thanh và đồ họa, được thiết kế theo phương thức mới để truyền đạt thông tin. Đây là một trong những nội dung cho thấy định mức mới đã tính đến sự đa dạng về hình thức thể hiện của sản phẩm báo chí hiện nay.

Theo quy định chung, định mức kinh tế - kỹ thuật được xây dựng dựa trên quy trình hoạt động báo chí in, báo chí điện tử phổ biến và được quy định chi tiết tại Phụ lục kèm theo Thông tư. Các định mức này là mức tối đa để hoàn thành việc cung cấp dịch vụ sự nghiệp công sử dụng ngân sách nhà nước, bao gồm hao phí về nhân công, máy móc, thiết bị và vật liệu sử dụng. Thông tư quy định mức hao phí lao động trực tiếp được tính bằng "công", trong đó mỗi công tương ứng với thời gian làm việc 8 giờ của người lao động theo quy định của pháp luật về lao động. Hao phí máy móc, thiết bị được tính bằng ca sử dụng máy, mỗi ca tương ứng 8 giờ. Hao phí vật liệu được xác định theo số lượng các loại vật liệu cụ thể, cần thiết sử dụng trực tiếp cho từng công việc trong hoạt động báo chí. Thông tư cũng quy định nguyên tắc xác định chức danh, hạng, bậc của người lao động tham gia sản xuất tác phẩm báo chí.

Trường hợp chức danh không có trong các thông tư chuyên ngành được viện dẫn thì có thể áp dụng các quy định về chế độ tiền lương, hợp đồng đối với một số loại công việc trong cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp công lập hoặc xem xét quy đổi tương đương theo vị trí việc làm đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt. Nếu hạng, bậc của người lao động đang làm việc tại cơ quan báo chí khác với bảng định mức, cơ quan chủ quản trực tiếp có thể xem xét, quyết định áp dụng hạng, bậc theo định mức hoặc theo thực tế. Tuy nhiên, chi phí nhân công không được vượt quá chi phí nhân công tính từ định mức được quy định tại Thông tư.

Đối với hoạt động tác nghiệp trong điều kiện đặc biệt, nguy hiểm như khu vực thiên tai, thảm họa, dịch bệnh, xung đột vũ trang hoặc những khu vực có rủi ro cao về an toàn, sức khỏe, điều kiện làm việc khó khăn hoặc hạn chế tiếp cận, mức hao phí phát sinh và việc lập, phê duyệt dự toán được thực hiện trên cơ sở yêu cầu nhiệm vụ, pháp luật liên quan và thẩm quyền của đơn vị sử dụng ngân sách, đơn vị chủ quản.

Một nguyên tắc khác được đặt ra là cơ quan báo chí phải quản lý, sử dụng hao phí nhân công, bảo đảm không chi trả trùng lặp cho cùng một khối lượng công việc từ các nguồn ngân sách khác nhau.

Thông tư đồng thời xác định một số khoản chi chưa bao gồm trong định mức kinh tế - kỹ thuật, như công tác phí, lưu trú; chi nghiệp vụ chuyên môn gồm mua bản quyền, tư liệu, khách mời, chuyên gia và các chi phí nghiệp vụ khác; chi phát hành báo chí in; chi phí hạ tầng công nghệ thông tin, phần mềm quản trị; chi phí lao động gián tiếp; chi phí quản lý và các chi phí hợp lý, hợp lệ khác.

Khi xây dựng phương án giá dịch vụ sản xuất tác phẩm báo chí, cơ quan báo chí được bổ sung các khoản chi phí này nếu phát sinh, theo quy định hiện hành của Nhà nước và quy định của cơ quan chủ quản. Những khoản chi phí liên quan đến nhiều hoạt động hoặc nhiều sản phẩm báo chí phải được phân bổ theo tiêu chí phù hợp.

Quy định cụ thể định mức kinh tế - kỹ thuật đối với dịch vụ sản xuất báo chí

Phụ lục kèm theo Thông tư quy định cụ thể định mức xây dựng và biên tập bản thảo đối với tin, bài, chú thích tranh, chú thích ảnh bằng tiếng Việt Nam cho báo chí in, báo chí điện tử (bao gồm bản tin thông tấn) và các tác phẩm của tác giả không thuộc cơ quan báo chí. Đối với tin, bài, chú thích tranh, ảnh dành cho tạp chí khoa học, định mức hao phí nhân công và máy tính chuyên dụng được nhân với hệ số 1,2. Trường hợp dịch từ tiếng Việt sang ngôn ngữ chính thức của Liên Hợp Quốc hoặc tiếng dân tộc, hệ số áp dụng là 1,5; dịch sang ngôn ngữ không thuộc nhóm ngôn ngữ chính thức của Liên Hợp Quốc áp dụng hệ số 1,6. Tác phẩm được viết trực tiếp bằng tiếng nước ngoài, không qua bước chuyển ngữ, áp dụng hệ số 1,2.

Định mức hao phí nhân công và hao phí máy tính chuyên dụng đối với xây dựng bản thảo và biên tập tin, bài, chú thích tranh, chú thích ảnh trong trường hợp bằng tiếng Việt Nam cho tạp chí khoa học nhân với hệ số k = 1,2; dịch từ tiếng Việt thành tiếng nước ngoài thuộc nhóm ngôn ngữ chính thức của Liên Hợp Quốc hoặc tiếng dân tộc (được thể hiện bằng 2 ngôn ngữ là tiếng Việt và tiếng nước ngoài hoặc tiếng dân tộc, gồm cả công hiệu đính bản dịch) nhân với hệ số k = 1,5.

Dịch từ tiếng Việt thành tiếng nước ngoài không thuộc nhóm ngôn ngữ chính thức của Liên Hợp Quốc (được thể hiện bằng 2 ngôn ngữ là tiếng Việt và tiếng nước ngoài, gồm cả công hiệu đính bản dịch) thì nhân với hệ số k = 1,6; được viết trực tiếp bằng tiếng nước ngoài, không thực hiện qua bước chuyển ngữ thì nhân với hệ số k = 1,2. Trường hợp xây dựng bản thảo và biên tập tin tổng hợp, chùm tin, tin dự báo, tin công báo thì định mức tính như định mức tin có sử dụng tư liệu khai thác lại... Thông tư cũng quy định định mức đối với tác phẩm báo chí thể hiện dưới hình thức infographic. Trong đó, infographic được thực hiện từ tư liệu hoặc bài báo đã có, tổng định mức hao phí không vượt quá 0,3 lần định mức của tác phẩm cùng thể loại; trường hợp xây dựng tác phẩm mới, mức tối đa là 1,3 lần.

Đối với tác phẩm báo chí thể hiện dưới hình thức MegaStory/E-Magazine/Longform, trường hợp thể hiện trên cơ sở tư liệu, bài báo đã có thì tổng định mức hao phí về nhân công, máy móc, thiết bị, vật liệu sử dụng không vượt quá 1,2 lần tổng định mức của tác phẩm cùng thể loại. Trường hợp xây dựng, thể hiện hoàn toàn mới thì tổng định mức hao phí về nhân công, máy móc, thiết bị, vật liệu sử dụng không vượt quá 2,2 lần. Đối với tác phẩm báo chí thể hiện dưới hình thức Audio, Video, căn cứ quy trình tổ chức sản xuất, nguồn lực sản xuất thực tế, cơ quan báo chí áp dụng đối với thể loại, phần công việc thực hiện tương ứng trong định mức sản xuất tại Thông tư số 01/2026/TT-BVHTTDL quy định định mức kinh tế - kỹ thuật dịch vụ sản xuất chương trình phát thanh, chương trình truyền hình.

Bên cạnh đó, Thông tư có các quy định đối với tác giả ngoài cơ quan báo chí (cộng tác viên); áp dụng cơ chế tiền bản quyền tối đa 3 lần mức lương cơ sở đối với văn học, bài báo khoa học và 1 lần mức lương cơ sở đối với ảnh, tranh báo chí; hệ thống ngạch, bậc nhân sự quy định chi tiết đối với phóng viên, biên tập viên, kỹ sư thiết kế, công nhân in, với định mức công lao động gắn với thang, bảng lương viên chức báo chí hiện hành. ■

Thông tư có hiệu lực thi hành kể từ ngày 21.9.2026. Từ thời điểm đó, Thông tư số 18/2021/TT-BTTTT ban hành định mức kinh tế - kỹ thuật hoạt động báo in, báo điện tử hết hiệu lực. Các Bộ, ngành, cơ quan trung ương, địa phương đã được phê duyệt dự toán theo định mức tại Thông tư số 18/2021/TT-BTTTT và định mức được ban hành theo Thông tư số 05/2024/TT-BTTTT được tiếp tục thực hiện đến hết nhiệm vụ, chu kỳ đặt hàng đang thực hiện (Xem toàn văn Thông tư và phụ lục trên Văn Hóa điện tử*).*

Thông tư 23/2026/TT-BVHTTDL đã tháo gỡ điểm nghẽn về định mức kinh tế - kỹ thuật mới đối với dịch vụ sản xuất báo chí
Ảnh: TRẦN HUẤN

VIỆT NAM – AUSTRALIA:

Tăng cường kết nối hàng không, đẩy mạnh hợp tác du lịch

● **THANH HOÀNG - HÙNG ANH**

Ngày 10.8, tại Sydney (Australia), Chương trình Xúc tiến du lịch Việt Nam tại Australia năm 2026 diễn ra với các hoạt động giới thiệu điểm đến, sản phẩm du lịch, quảng bá văn hóa, nghệ thuật, kết nối doanh nghiệp và thúc đẩy hợp tác du lịch - hàng không giữa hai nước, đồng thời kỷ niệm 35 năm kết nối hàng không, du lịch Việt Nam - Australia.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và các đại biểu thực hiện nghi thức kỷ niệm 35 năm kết nối hàng không, du lịch Việt Nam - Australia

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam dự và chứng kiến trao các biên bản hợp tác giữa các cơ quan xúc tiến du lịch, các doanh nghiệp hai nước Việt Nam và Australia.

Cùng dự có Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam (Bộ VHTTDL) Nguyễn Trùng Khánh; đại diện các cơ quan ngoại giao, cơ quan quản lý nhà nước, tổ chức, hiệp hội du lịch, đối tác thương mại, doanh nghiệp hàng không, lữ hành và dịch vụ của Việt Nam và Australia, các cơ quan thông tấn, báo chí và các đơn vị liên quan.

Chương trình do Vietnam Airlines phối hợp với Sở Du lịch TP.HCM và Saigontourist Group tổ chức trong khuôn khổ chuyến thăm cấp Nhà nước của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm tới Australia.

Phát biểu tại chương trình, Cục trưởng Nguyễn Trùng Khánh nhấn mạnh những bước phát triển tích cực của du lịch Việt Nam và những lợi thế nổi bật của điểm đến Việt Nam đối với thị trường Australia. Việt Nam hiện có 9 di sản thế giới UNESCO, 16 di sản văn hóa phi vật thể và 4 thành phố sáng tạo được UNESCO công nhận. Trong giai đoạn 2018-2025, Việt Nam 6 lần được vinh danh là "Điểm đến Di sản hàng đầu thế giới" và 7 lần là "Điểm đến hàng đầu châu Á". Những kết quả trên được phản ánh rõ qua đà tăng trưởng của thị trường khách quốc tế. Năm 2025, Việt Nam đón 21,2 triệu lượt khách quốc tế, đạt khoảng 40 tỷ USD doanh thu du lịch. Trong 7 tháng đầu năm 2026, Việt Nam đón gần 14 triệu lượt khách quốc tế, tăng 14% so với cùng kỳ năm trước. Cùng với tăng trưởng về lượng khách, Việt Nam hướng tới nâng cao chất lượng dịch vụ, bảo đảm an toàn và phát triển những trải nghiệm bền vững cho du khách.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm chứng kiến trao các biên bản hợp tác giữa Sở Du lịch TP.HCM, Vietnam Airlines, Saigontourist Group với các đối tác của Australia

Đối với thị trường Australia, Việt Nam tiếp tục ghi nhận những tín hiệu tích cực. Australia hiện là một trong 10 thị trường gửi khách lớn nhất của Việt Nam. Năm 2025, Việt Nam đón gần 550.000 lượt khách Australia; trong 7 tháng đầu năm 2026 đạt gần 400.000 lượt, tăng 23% so với cùng kỳ năm trước. Đáng chú ý, khách Australia thuộc nhóm có thời gian lưu trú dài và mức chi tiêu cao, với thời gian lưu trú trung bình 15-20 đêm và mức chi tiêu khoảng 6.000 AUD/chuyến.

Để đáp ứng nhu cầu ngày càng đa dạng của thị trường, Việt Nam tiếp tục làm mới và đa dạng hóa sản phẩm, tập trung vào các trải nghiệm di sản, ẩm thực, nghỉ dưỡng biển 5 sao, MICE và wellness. Cùng với đó, chính sách e-visa có thời hạn tối đa 90 ngày, cho phép nhập cảnh nhiều lần, tạo thêm thuận lợi cho du khách Australia khi lựa chọn Việt Nam. Điểm nhấn của chương trình là Lễ Kỷ niệm 35 năm kết nối hàng không, du lịch Việt Nam - Australia, cùng các hoạt động kết nối doanh nghiệp và thúc đẩy hợp tác giữa các đối tác hai nước.

Sau 35 năm khai thác, Vietnam Airlines đã thực hiện 35.000 chuyến bay và vận chuyển 7,5 triệu lượt hành khách giữa Việt Nam và Australia. Những con số này cho thấy thị trường phát triển ổn định và nhu cầu kết nối giữa hai quốc gia tiếp tục gia tăng. Hiện nay, Vietnam Airlines đang khai thác 25 chuyến bay khứ hồi mỗi tuần, kết nối Hà Nội và TP.HCM với Sydney, Melbourne và Perth bằng đội tàu bay thân rộng Airbus A350 và Boeing 787.

Trong 6 tháng đầu năm 2026, thị trường hàng không Việt Nam - Australia đạt hơn 809.000 lượt khách, tăng 11,5% so với cùng kỳ. Các đường bay giữa hai nước duy trì hệ số sử dụng ghế cao, trung bình đạt trên 83%, cho thấy nhu cầu của thị trường tiếp tục duy trì ở mức tích cực. Sự phát triển của thị trường hàng không song hành với những bước tiến trong quan hệ Việt Nam - Australia. Sau khi hai nước nâng cấp quan hệ lên Đối tác Chiến lược toàn diện, kết nối hàng không ngày càng giữ vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy hợp tác kinh tế, phát triển du lịch và tăng cường giao lưu nhân dân.

Phát biểu tại chương trình, ông Đặng Ngọc Hòa, Chủ tịch Hội đồng quản trị Vietnam Airlines khẳng định: "Mỗi đường bay đều tạo thêm cơ hội hợp tác về kinh tế, đầu tư và du lịch. Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng, hàng không ngày càng khẳng định vai trò là hạ tầng chiến lược của nền kinh tế. Chính vì vậy, Australia luôn là một trong những thị trường trọng điểm trong định hướng của Vietnam Airlines. Chúng tôi sẽ tiếp tục đầu tư mạng bay, nâng cao chất lượng dịch vụ và tăng cường hợp tác để mở rộng kết nối giữa Việt Nam và Australia, đáp ứng nhu cầu phát triển trong giai đoạn mới".

Chương trình cũng giới thiệu tiềm năng, điểm đến và sản phẩm du lịch Việt Nam; quảng bá văn hóa, nghệ thuật và hình ảnh các điểm đến Việt Nam tới thị trường Australia. Sở Du lịch TP.HCM, Vietnam Airlines, Saigontourist Group cùng các doanh nghiệp du lịch, hàng không và dịch vụ của Việt Nam tham gia chương trình, giới thiệu sản phẩm, dịch vụ và kết nối với các đối tác Australia. Hoạt động kết nối doanh nghiệp tạo cơ hội để các bên trao đổi, tìm kiếm đối tác, mở rộng thị trường và thúc đẩy hợp tác trong lĩnh vực du lịch, hàng không và dịch vụ.

Tại sự kiện, các biên bản ghi nhớ, thỏa thuận hợp tác giữa các đối tác hai nước được trao, góp phần tăng cường kết nối giữa cộng đồng doanh nghiệp và thúc đẩy hợp tác trong các lĩnh vực liên quan. Đây cũng là dịp để các doanh nghiệp Việt Nam và Australia tăng cường trao đổi trực tiếp, tìm kiếm cơ hội hợp tác và mở rộng mạng lưới đối tác. Trong thời gian tới, Việt Nam định hướng tăng cường kết nối hàng không, đẩy mạnh xúc tiến tại thị trường Australia, thúc đẩy chuyển đổi số và phát triển du lịch bền vững; đồng thời tăng cường hợp tác về nguồn nhân lực, thanh toán số, đào tạo theo tiêu chuẩn quốc tế và trao đổi kinh nghiệm về quản lý điểm đến, quản lý sức chứa, phát triển du lịch sinh thái gắn với cộng đồng. Thông qua chương trình, Việt Nam tiếp tục quảng bá hình ảnh, văn hóa, di sản và sản phẩm du lịch tới thị trường Australia, đồng thời thúc đẩy hợp tác giữa các cơ quan quản lý và cộng đồng doanh nghiệp hai nước. ■

Định hình hướng phát triển mới, nâng tầm sức ảnh hưởng của Báo *Văn Hóa*

● **ĐÌNH TOÁN; ảnh: TRẦN HUẤN**

Phát biểu chỉ đạo tại buổi làm việc với Báo *Văn Hóa* vào ngày 10.8 tại Hà Nội, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Phan Tâm nhấn mạnh Ban Biên tập, đội ngũ phóng viên, biên tập viên, người lao động cần từng bước định hình, đặt nền móng cho giai đoạn phát triển mới của Báo. Mục tiêu là tiếp tục khẳng định uy tín, hướng đến nâng tầm sức ảnh hưởng và thể hiện rõ bản sắc riêng của Báo *Văn Hóa*.

Cùng dự buổi làm việc có Phó Cục trưởng Cục Báo chí (Bộ VHTTDL) Đặng Thị Phương Thảo. Về phía Báo *Văn Hóa* có Tổng Biên tập Nguyễn Anh Vũ; các Phó Tổng Biên tập: Phan Thanh Nam, Nguyễn Văn Mười và viên chức, người lao động Báo *Văn Hóa*.

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Phan Tâm chủ trì buổi làm việc với Báo *Văn Hóa*

Nhiều kết quả nổi bật

Báo cáo tại buổi làm việc, Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Nguyễn Anh Vũ khẳng định, sự quan tâm của lãnh đạo Bộ VHTTDL luôn là nguồn động viên, khích lệ để tập thể lãnh đạo, phóng viên, biên tập viên Báo hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao. Phát huy truyền thống gần 70 năm, Báo *Văn Hóa* thời gian qua đã không ngừng nỗ lực. Tập thể lãnh đạo, phóng viên, biên tập viên và người lao động của Báo đoạt nhiều giải thưởng tại Giải Báo chí Quốc gia, Giải Búa liềm vàng, Giải Diên Hồng và các giải báo chí do các Bộ, ngành, địa phương tổ chức.

Tổng Biên tập Nguyễn Anh Vũ cho biết trong thời gian qua, là cơ quan ngôn luận của Bộ VHTTDL, Báo *Văn Hóa* luôn bám sát tôn chỉ, mục đích, thực hiện hiệu quả chức năng thông tin, tuyên truyền các chủ trương, đường lối của Đảng; chính sách, pháp luật của Nhà nước; phát biểu chỉ đạo của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm và lãnh đạo cấp cao tại các sự kiện lớn; các kỳ họp Hội nghị Trung ương, kỳ họp Quốc hội và Chính phủ… Hoạt động thông tin, tuyên truyền nhận được sự ghi nhận của cơ quan chỉ đạo, cơ quan quản lý.

Tổng Biên tập Báo *Văn Hóa* Nguyễn Anh Vũ trình bày báo cáo tại buổi làm việc

Đặc biệt, Báo coi việc đẩy mạnh tuyên truyền về Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam là nhiệm vụ quan trọng thông qua việc đăng tải loạt tin, bài có tính chất chuyên sâu. Bên cạnh đó, một trong những nội dung được Báo *Văn Hóa* tập trung tuyên truyền là phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn; tăng cường tuyên truyền về thực hiện Nghị quyết số 82/NQ-CP của Chính phủ về nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu đẩy nhanh phục hồi, tăng tốc phát triển du lịch hiệu quả, bền vững; tích cực quảng bá điểm đến, sản phẩm du lịch mới, các sự kiện văn hóa - du lịch tiêu biểu tại các địa phương…

Về một số công tác khác, Báo *Văn Hóa* đã tổ chức thành công chương trình nghệ thuật *Đường lên phía trước* chào mừng thành công Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng và kỷ niệm 96 năm ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam; chương trình nghệ thuật *Sáng mãi tên Người* nhân kỷ niệm 136 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh; phối hợp với Trường Đại học Văn hóa TP.HCM tổ chức Hội thảo Triển khai Nghị quyết số 80-NQ/TW - Phát triển công nghiệp văn hóa trong kỷ nguyên số…

Trong 6 tháng cuối năm, Tổng Biên tập Nguyễn Anh Vũ nhấn mạnh, Báo *Văn Hóa* sẽ tiếp tục bám sát tôn chỉ, mục đích; đẩy mạnh tuyên truyền các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; các chỉ đạo, định hướng của lãnh đạo Bộ VHTTDL về công tác quản lý nhà nước của Bộ. Đặc biệt, tăng cường kiểm soát chất lượng nội dung, hình thức đối với báo in, điện tử và các ấn phẩm theo đúng quy định.

Báo cũng sẽ đẩy mạnh ứng dụng khoa học, công nghệ và chuyển đổi số trong hoạt động báo chí, từ quy trình sản xuất đến tổ chức, phân phối nội dung. Qua đó, nâng cao hiệu quả công tác thông tin, tuyên truyền đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu của bạn đọc.

Một số nhiệm vụ trọng tâm sẽ được Báo thực hiện gồm tiếp tục triển khai Giải Báo chí toàn quốc "Vì sự nghiệp phát triển Văn hóa Việt Nam" lần thứ Tư; tổ chức Bình chọn 10 sự kiện văn hóa, thể thao và du lịch tiêu biểu năm 2026; chương trình Bảng xếp hạng "Khách sạn tiêu biểu không thuốc lá" lần thứ Hai năm 2026; Lễ kỷ niệm 70 năm thành lập Báo *Văn Hóa*…

Tập trung đẩy mạnh truyền thông chính sách

Tại buổi làm việc, Phó Cục trưởng Cục Báo chí Đặng Thị Phương Thảo đánh giá cao nỗ lực của Báo *Văn Hóa* trong thời gian qua và cho biết sẽ phối hợp chặt chẽ để Báo hoàn thành tốt các nhiệm vụ, thực hiện tốt hơn chức năng cơ quan ngôn luận của một bộ đa ngành, đa lĩnh vực, trong đó có quản lý nhà nước về báo chí.

Phát biểu chỉ đạo tại buổi làm việc, Thứ trưởng Phan Tâm đánh giá cao Ban Biên tập, đội ngũ phóng viên, biên tập viên, người lao động của Báo *Văn Hóa* đã luôn theo sát tôn chỉ, mục đích; nghiêm túc thực hiện ý kiến chỉ đạo của lãnh đạo Bộ, cơ quan quản lý; chú trọng triển khai nhiệm vụ được giao. Báo đã có nhiều đóng góp vào sự phát triển của ngành VHTTDL.

Cơ bản nhất trí với phương hướng, nhiệm vụ mà Báo *Văn Hóa* đề ra trong thời gian tới, Thứ trưởng Phan Tâm đề nghị Báo tiếp tục thực hiện nghiêm túc chỉ đạo của lãnh đạo Bộ VHTTDL; xác định rõ định hướng phát triển trong kỷ nguyên số, từng bước định hình, đặt những "viên gạch" đầu tiên cho giai đoạn phát triển mới. Mục tiêu là tiếp tục khẳng định Báo *Văn Hóa* là cơ quan báo chí uy tín; hướng tới nâng tầm sức ảnh hưởng, thể hiện được bản sắc riêng và thực hiện tốt vai trò là cầu nối hai chiều giữa Bộ VHTTDL với người dân.

Thứ trưởng cho rằng, nội dung vẫn là yếu tố cốt lõi quyết định sức lan tỏa của báo chí. Nếu có nội dung tốt và cách thức tiếp cận phù hợp, khả năng lan tỏa sẽ tốt hơn. Thứ trưởng yêu cầu Báo cần tăng cường những bài viết có tính phân tích, chiều sâu, tăng cường phỏng vấn chuyên gia, phản ánh đa chiều các vấn đề thay vì chỉ dừng ở việc đưa tin thuần túy.

"Mỗi tác phẩm báo chí cần hướng tới việc tạo dựng niềm tin với độc giả, cung cấp những thông tin chuẩn mực, giá trị và có tính tham chiếu. Báo *Văn Hóa* cũng cần xây dựng những tuyến bài chuyên sâu về việc triển khai các chủ trương mới trong phát triển văn hóa; hoàn thiện hệ thống pháp luật trên các lĩnh vực của ngành; thể thao thành tích cao… Các bài viết cần phản ánh đầy đủ các khía cạnh của vấn đề, nhất là những vấn đề mới nảy sinh trong thực tiễn", Thứ trưởng Phan Tâm nêu rõ

Để làm được điều này, Thứ trưởng yêu cầu mỗi phóng viên của Báo *Văn Hóa* cần phát huy sự nhạy bén trong phát hiện đề tài, nhận diện được những vấn đề mới phát sinh từ thực tiễn. Đây là yếu tố quan trọng để Báo có được những tác phẩm có giá trị, đáp ứng tốt hơn nhu cầu thông tin của độc giả.

Một trong những yêu cầu quan trọng được Thứ trưởng Phan Tâm đặt ra là Báo *Văn Hóa* cần củng cố năng lực làm truyền thông chính sách. Công tác này phải được thực hiện từ sớm, từ xa; trước, trong và sau quá trình xây dựng, ban hành và triển khai chính sách. Ngoài ra, Báo cần có giải pháp tuyên truyền nhằm giúp chính sách trở nên gần gũi, dễ hiểu với người dân.

Đối với công tác chuyển đổi số, Thứ trưởng đánh giá Báo *Văn Hóa* thời gian qua đã đạt những kết quả tích cực. Cùng với những kết quả đó, Báo cần đặt mục tiêu từng bước thực hiện mô hình tòa soạn hội tụ; tăng cường ứng dụng công nghệ, trí tuệ nhân tạo (AI) vào quá trình sản xuất tin, bài. Tuy nhiên, việc ứng dụng AI phải đi đôi với kiểm soát chặt chẽ; phân định rõ khâu nào không được ứng dụng AI.

Liên quan đến công tác tổ chức sự kiện, Thứ trưởng đề nghị Báo tiếp tục phát huy thế mạnh này, tăng cường kết nối, tổ chức và lan tỏa những hoạt động VHTTDL có ý nghĩa. Xây dựng, phát triển những sự kiện có thương hiệu, khả năng duy trì và phát triển lâu dài; ưu tiên những hoạt động có tính chính trị.

Thứ trưởng Phan Tâm nhấn mạnh, Báo cần chú trọng quản trị, bố trí và sử dụng nguồn nhân lực hiệu quả; tăng cường đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ phóng viên, biên tập viên, nâng cao năng lực chuyên môn. Trên tinh thần đó, đội ngũ phóng viên tiếp tục phấn đấu, nỗ lực đoạt nhiều giải báo chí lớn. Quan trọng hơn, hướng tới đưa chất lượng của những tác phẩm đoạt giải thành mặt bằng chung về chất lượng tin, bài của tòa soạn.

Về công tác chuẩn bị Lễ kỷ niệm 70 năm thành lập Báo *Văn Hóa* diễn ra vào năm 2027, yêu cầu đặt ra là các công tác chuẩn bị phải được triển khai nghiêm túc, bảo đảm tiến độ và chất lượng. Hoạt động tuyên truyền về sự kiện cần được đẩy mạnh, thể hiện rõ quá trình xây dựng, phát triển và những đóng góp của Báo đối với ngành VHTTDL.

Với những định hướng rõ ràng cùng nỗ lực của Ban Biên tập, đội ngũ phóng viên, biên tập viên, người lao động, Thứ trưởng tin tưởng Báo *Văn Hóa* sẽ phát huy vai trò cơ quan ngôn luận của Bộ, hoàn thành tốt hơn nữa các nhiệm vụ được giao trong giai đoạn mới. ■

DỰ THẢO LUẬT PHÁT TRIỂN

Mở đường cho công nghiệp văn hóa cất cánh

PGS.TS BÙI HOÀI SƠN

Dự thảo Luật Phát triển công nghiệp văn hóa đang được đưa ra lấy ý kiến trong bối cảnh văn hóa ngày càng được nhìn nhận không chỉ là nền tảng tinh thần của xã hội, mà còn là nguồn lực nội sinh, động lực tăng trưởng và sức mạnh mềm của quốc gia. Điều cần chờ đợi ở đạo luật này không phải là thêm bao nhiêu ưu đãi hay thủ tục mới, mà là một thể chế đủ sức nối người sáng tạo với doanh nghiệp, tài sản trí tuệ với nguồn vốn, di sản với công nghệ và sản phẩm văn hóa Việt Nam với thị trường trong nước, quốc tế.

Từ khoảng trống thể chế đến hệ sinh thái sáng tạo

Việc xây dựng Luật Phát triển công nghiệp văn hóa có ý nghĩa trước hết ở chỗ lấp một khoảng trống quan trọng trong hệ thống thể chế phát triển văn hóa. Chúng ta đã có nhiều luật điều chỉnh điện ảnh, xuất bản, quảng cáo, di sản văn hóa, sở hữu trí tuệ, doanh nghiệp, đầu tư, đất đai, thuế, khoa học và công nghệ. Tuy nhiên, các đạo luật này phần lớn được thiết kế theo từng ngành, từng loại hình hoạt động và từng thủ tục quản lý, trong khi công nghiệp văn hóa lại vận hành theo logic của chuỗi giá trị và sự kết nối liên ngành. Một bộ phim hôm nay không chỉ là câu chuyện của điện ảnh mà còn liên quan đến âm nhạc, bản quyền, công nghệ, quảng cáo, du lịch, thời trang, nền tảng số và phân phối quốc tế; một trò chơi điện tử có thể bắt đầu từ lịch sử, truyền thuyết, mỹ thuật truyền thống rồi đi qua thiết kế, phần mềm, âm nhạc và thương mại điện tử để đến với hàng triệu người trên thế giới.

Vì vậy, điều chúng ta còn thiếu không hẳn là thêm một giấy phép, một thủ tục hay một cơ quan quản lý, mà là những cơ chế kết nối. Đó là kết nối văn hóa với thị trường, người sáng tạo với doanh nghiệp, tài sản trí tuệ với tài chính, cơ sở đào tạo với nhu cầu của nền kinh tế sáng tạo, doanh nghiệp Việt Nam với mạng lưới phân phối toàn cầu và nguồn lực Nhà nước với khả năng sáng tạo rất lớn đang tồn tại trong xã hội. Dự thảo Luật đã bước đầu đi đúng hướng khi nhìn công nghiệp văn hóa như một hệ sinh thái và một chuỗi giá trị, đồng thời đặt con người, chủ thể sáng tạo, doanh nghiệp và tài sản trí tuệ vào vị trí trung tâm. Đây là thay đổi quan trọng, bởi công nghiệp văn hóa không thể được hình thành trước hết từ việc xây thêm công trình hay thành lập thêm các khu, cụm, mà phải bắt đầu từ con người có khả năng sáng tạo, từ ý tưởng có thể trở thành tác phẩm, từ tác phẩm có thể trở thành tài sản trí tuệ và từ tài sản trí tuệ có khả năng tạo ra sản phẩm, doanh nghiệp, thị trường và những giá trị mới.

Cách tiếp cận đó cũng phù hợp với tinh thần mới trong các chủ trương lớn về phát triển văn hóa. Nghị quyết 80-NQ/TW đặt văn hóa trong một vị trí ngày càng rõ hơn của mô hình phát triển đất nước, gắn văn hóa với con người, nguồn lực nội sinh, đổi mới sáng tạo và sức mạnh mềm. Nghị quyết 28/2026/QH16 tiếp tục mở ra những cơ chế mới về nguồn lực, đầu tư, đặt hàng sáng tạo, chuyển đổi số, hạ tầng và Quỹ văn hóa, nghệ thuật. Đặc biệt, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã nhiều lần nhấn mạnh yêu cầu chuyển mạnh từ tư duy quản lý văn hóa sang tư duy kiến tạo phát triển, từ bảo tồn là chủ yếu sang kết hợp chặt chẽ giữa bảo tồn và sáng tạo để văn hóa có thể tạo ra tri thức, tài sản trí tuệ, sản phẩm, thị trường và sức mạnh mềm quốc gia. Nếu coi đây là tinh thần chỉ đạo xuyên suốt, thì Luật Phát triển công nghiệp văn hóa phải là đạo luật mở đường cho những kết nối mới, chứ không phải một lớp quản lý mới phủ lên các luật chuyên ngành hiện có.

Lễ hội Áo dài TP.HCM 2026 Ảnh: KIENGCAN

Khơi thông tài sản trí tuệ, phát triển chuỗi giá trị

Trong số các nội dung của Dự thảo, tôi đặc biệt quan tâm tới tài sản trí tuệ. Nhiều doanh nghiệp công nghiệp văn hóa không có nhiều đất đai, nhà xưởng hay máy móc; tài sản lớn nhất của họ có thể là một kịch bản, một nhân vật, một bản nhạc, một thiết kế, một phần mềm, một thương hiệu, một cộng đồng người sử dụng hay quyền khai thác một sản phẩm sáng tạo. Nếu hệ thống tài chính vẫn chủ yếu nhìn vào tài sản hữu hình để cho vay, doanh nghiệp sáng tạo sẽ luôn gặp khó khăn trong tiếp cận vốn. Việc Dự thảo đặt vấn đề định danh, lập hồ sơ, định giá, góp vốn, sử dụng tài sản trí tuệ trong quan hệ tín dụng và xây dựng các cơ chế bảo lãnh, chia sẻ rủi ro vì thế có thể trở thành một trong những đột phá quan trọng nhất, với điều kiện chúng ta phát triển đồng thời thị trường định giá, dữ liệu giao dịch, tổ chức trung gian và cơ chế xử lý rủi ro.

Kinh nghiệm quốc tế cũng cho thấy muốn công nghiệp văn hóa phát triển mạnh thì phải nhìn cả hệ sinh thái, chứ không chỉ từng sản phẩm. Hàn Quốc là một ví dụ rõ nét: Điều đáng học không đơn thuần là K-pop hay điện ảnh, mà là cách họ kết nối sáng tạo, đào tạo, tài chính, công nghệ, sở hữu trí tuệ, phân phối và xuất khẩu. Một tài sản trí tuệ thành công không dừng lại ở sản phẩm ban đầu mà có thể tiếp tục đi sang phim, hoạt hình, trò chơi, thời trang, quảng cáo, du lịch và hàng lưu niệm. Vương quốc Anh lại cho thấy một kinh nghiệm khác: Phát triển các ngành công nghiệp sáng tạo gắn chặt với thống kê, đánh giá hiệu quả chính sách, khả năng tiếp cận tài chính, kỹ năng và tăng trưởng vùng. Chính sách không kết thúc ở thời điểm được ban hành mà phải liên tục được đo bằng việc làm, đầu tư, tăng trưởng doanh nghiệp, xuất khẩu và hiệu quả sử dụng nguồn lực. Đây là bài học rất đáng suy nghĩ đối với Việt Nam khi thiết kế một đạo luật phát triển trong bối cảnh mới.

Từ góc độ đó, Luật cần tạo ra bước chuyển từ hỗ trợ đơn lẻ sang phát triển cả chuỗi giá trị. Điểm yếu của chúng ta lâu nay không hẳn là thiếu tài năng hay thiếu sản phẩm, mà ở các khâu trung gian giúp sản phẩm đi xa hơn. Một bộ phim hay nhưng thiếu hệ thống phân phối thì giá trị kinh tế bị giới hạn; một tác phẩm có sức sống nhưng quản trị bản quyền yếu thì phần lớn giá trị có thể rơi khỏi tay người sáng tạo; một sản phẩm giàu bản sắc nhưng thiếu thiết kế, marketing, bản địa hóa và kết nối thị trường quốc tế thì rất khó trở thành thương hiệu. Bởi vậy, chính sách không nên chỉ hỗ trợ "làm ra sản phẩm", mà phải nhìn toàn bộ vòng đời của giá trị sáng tạo, từ hình thành ý tưởng, phát triển tài sản trí tuệ, sản xuất, phân phối, thương mại hóa đến tái đầu tư.

Mở đường cho sáng tạo, nhưng không mở thêm vòng "xin cho"

Điều tôi kỳ vọng nhất ở vòng hoàn thiện Dự thảo là Luật phải thực sự trở thành một đạo luật kiến tạo phát triển. Những gì điện ảnh, xuất bản, quảng cáo, di sản hay sở hữu trí tuệ đã có pháp luật chuyên ngành điều chỉnh thì không nên lặp lại. Luật mới cần tập trung đúng vào những khoảng trống mà các luật hiện hành chưa giải quyết được: Phát triển chuỗi giá trị, hỗ trợ người sáng tạo và doanh nghiệp, khai thác tài sản trí tuệ, tài chính sáng tạo, hạ tầng dùng chung, phát triển thị trường, xuất khẩu, dữ liệu và điều phối liên ngành. Nếu Luật lại tạo thêm nhiều danh mục, giấy công nhận, điều kiện, thủ tục hay đầu mối xét duyệt, chúng ta có thể vô tình mang tư duy quản lý cũ vào một lĩnh vực cần tự do sáng tạo, phản ứng nhanh với công nghệ và thay đổi rất nhanh theo thị trường.

Từ góc độ này, tôi cho rằng cần hết sức thận trọng với tư duy cho rằng muốn thúc đẩy công nghiệp văn hóa thì phải dành thật nhiều ưu đãi. Ưu đãi là cần thiết ở một số giai đoạn và đối với những lĩnh vực thị trường chưa thể tự phát triển, nhưng nếu hầu hết hoạt động đều được xếp vào nhóm "đặc biệt ưu đãi", "ưu đãi cao nhất" thì chính sách sẽ mất trọng tâm và nguồn lực Nhà nước dễ bị dàn trải. Điều quan trọng hơn là chuyển dần từ ưu đãi dựa trên tên gọi, địa điểm hay tư cách được công nhận sang hỗ trợ dựa trên kết quả. Một doanh nghiệp không nên được hưởng mức ưu đãi rất cao chỉ vì đặt trong một khu sáng tạo; cần nhìn xem doanh nghiệp ấy tạo ra bao nhiêu tài sản trí tuệ, bao nhiêu việc làm có kỹ năng, đóng góp thế nào cho thị trường, xuất khẩu, chuyển giao công nghệ và hệ sinh thái sáng tạo.

Tương tự, một công trình không nên tiếp tục được đầu tư ngân sách chỉ vì mang tên công trình văn hóa. Cần đo được số người sử dụng, hiệu suất khai thác, số hoạt động diễn ra, tác động xã hội và khả năng hỗ trợ người sáng tạo, doanh nghiệp. Tôi đánh giá cao việc Dự thảo đã đặt vấn đề đánh giá hiệu quả hạ tầng và cho phép xem xét điều chỉnh, chấm dứt hoặc thu hồi ưu đãi trong trường hợp công trình không đạt hiệu quả trong nhiều kỳ.

(Xem tiếp trang 13)

CÔNG NGHIỆP VĂN HÓA

Đi tìm "đầu ra" cho công nghiệp văn hóa

Phó Chủ tịch UBND TP.HCM Nguyễn Mạnh Cường đánh giá cao việc Bộ VHTTDL chọn TP.HCM tổ chức hội thảo, tạo điều kiện để các địa phương phía Nam, doanh nghiệp, văn nghệ sĩ, nhà sáng tạo, chuyên gia, nhà khoa học đóng góp ý kiến từ thực tiễn. Theo ông, TP.HCM thời gian qua có nhiều hoạt động, mô hình, cách làm mới trong lĩnh vực văn hóa, từng bước tạo nền tảng thực tiễn cho phát triển công nghiệp văn hóa. Tham gia xây dựng dự án luật cũng là cơ hội để TP chuyển tải kinh nghiệm, đề xuất cơ chế, chính sách phù hợp với đặc thù địa phương.

THÙY TRANG

Bộ VHTTDL phối hợp UBND TP.HCM vừa tổ chức Hội thảo lấy ý kiến về dự án Luật Phát triển công nghiệp văn hóa (khu vực phía Nam), tại Trường ĐH Văn hóa TP.HCM. Hội thảo do Ủy viên dự khuyết BCH Trung ương Đảng, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Huy Dũng và Ủy viên dự khuyết BCH Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch UBND TP.HCM Nguyễn Mạnh Cường đồng chủ trì.

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Huy Dũng phát biểu tại hội thảo lấy ý kiến về dự án Luật Phát triển công nghiệp văn hóa. Tại đây, nhiều đề xuất được đặt ra nhằm khơi thông nguồn lực, mở rộng không gian cho sáng tạo và thị trường

> *"Công nghiệp văn hóa đang nhận được sự quan tâm, kỳ vọng lớn của lãnh đạo Đảng, Nhà nước, với mục tiêu tạo thêm động lực cho phát triển nhanh và bền vững đất nước. Ban soạn thảo sẽ tiếp tục nghiên cứu, tiếp thu các ý kiến đóng góp; trao đổi, giải trình những vấn đề cần làm rõ để hoàn thiện dự thảo Luật Phát triển công nghiệp văn hóa.*
>
> *Sau khi chỉnh lý, dự thảo sẽ được công khai trên Cổng thông tin điện tử Bộ VHTTDL để tiếp tục lấy ý kiến. Dự án Luật dự kiến trình Quốc hội xem xét tại kỳ họp tháng 10.2026."*
>
> **(Thứ trưởng Bộ VHTTDL NGUYỄN HUY DŨNG)**

Mở rộng không gian phát triển từ thực tiễn

Tại hội thảo, các đại biểu đã đóng góp nhiều ý kiến đối với dự thảo Luật Phát triển công nghiệp văn hóa. Bà Huỳnh Ngọc Vân, Giám đốc Bảo tàng Áo Dài, nguyên Giám đốc Bảo tàng Chứng tích chiến tranh nhận định, việc xây dựng Luật Phát triển công nghiệp văn hóa rất cần thiết, bởi nhiều hoạt động văn hóa tại TP.HCM và khu vực phía Nam đã hình thành, phát triển từ thực tiễn. Từ kinh nghiệm công tác, bà mong muốn bảo tàng được nhìn nhận rõ hơn trong hệ sinh thái công nghiệp văn hóa.

Theo bà, ngoài nhiệm vụ chuyên môn, bảo tàng có thể phát triển triển lãm, tọa đàm, biểu diễn di sản văn hóa phi vật thể, sản phẩm lưu niệm, tour văn hóa, dịch vụ ẩm thực… Bà dẫn chứng, doanh thu Bảo tàng Chứng tích Chiến tranh tăng khoảng 200% sau 3 năm tự chủ tài chính; tại Bảo tàng Áo Dài, lượng khách tăng khoảng 4.000%, nguồn thu tăng khoảng 5.000% sau khi chấn chỉnh hoạt động.

"Tôi xin lưu ý khi vận dụng công nghiệp văn hóa vẫn cần giữ nguyên tắc văn hóa trước, kinh tế sau. Những hoạt động của bảo tàng trước hết phải bắt đầu từ giá trị văn hóa, còn hiệu quả kinh tế là kết quả đạt được", bà nói, đồng thời đề nghị quan tâm đầu tư, hỗ trợ các bảo tàng ngoài công lập và chú trọng nguồn nhân lực.

Ông Võ Anh Tài, Phó Tổng Giám đốc TCty Du lịch Sài Gòn (Saigontourist Group) cho rằng, dự thảo cần quy định cụ thể hơn về du lịch văn hóa, tương xứng vai trò tạo doanh thu, việc làm, quảng bá hình ảnh và sức mạnh mềm quốc gia. Du lịch văn hóa cần được định vị là ngành có tính tích hợp, kết nối di sản, ẩm thực, nghệ thuật, thủ công mỹ nghệ, lễ hội, sản phẩm sáng tạo với hệ thống lữ hành, lưu trú, MICE và phân phối.

Ông Tài kiến nghị khuyến khích doanh nghiệp đầu tư sản phẩm du lịch văn hóa gắn với bảo tồn di sản; hình thành cơ chế Nhà nước đặt hàng để doanh nghiệp có năng lực thị trường tham gia phát triển sản phẩm trọng điểm; tạo thuận lợi cho kinh tế đêm, không gian công cộng, các tổ hợp văn hóa - du lịch - giải trí - MICE. Đồng thời tăng liên kết vùng, hình thành các "hành lang du lịch văn hóa" có thương hiệu để kéo dài lưu trú, tăng chi tiêu, đưa văn hóa Việt Nam đến gần du khách quốc tế.

Bà Phan Thị Diệu Hoa, Trưởng phòng Pháp chế CJ CGV Việt Nam nêu ý kiến cần hoàn thiện cơ chế pháp lý để doanh nghiệp điện ảnh phát triển, đa dạng hóa hoạt động; đơn giản hóa thủ tục hợp đồng hợp tác kinh doanh (BCC) trong sản xuất phim, rút ngắn thời gian xử lý, thống nhất tiêu chí thẩm định nhằm thúc đẩy hợp tác đầu tư, chuyển giao công nghệ. Bà cũng đề nghị mở rộng chức năng hệ thống rạp chiếu phim, cho phép phổ biến các sản phẩm công nghiệp văn hóa như livestream, hòa nhạc, biểu diễn nghệ thuật, thể thao, eSports, nội dung số với cơ chế quản lý phù hợp từng loại hình.

Ấn tượng với ý tưởng "thẻ văn hóa quốc gia"

Ông Vương Duy Biên, nguyên Thứ trưởng Bộ VHTTDL, Chủ tịch Hiệp hội Phát triển công nghiệp văn hóa Việt Nam đánh giá dự thảo được chuẩn bị công phu, đã xử lý nhiều vấn đề về cơ chế, chính sách nhưng cần làm rõ hơn chính sách tạo động lực sáng tạo. "Cái gốc của công nghiệp văn hóa vẫn là sáng tạo. Không có sáng tạo thì các chính sách cũng khó phát huy", ông nhấn mạnh.

Theo ông, phải cụ thể hóa chính sách ưu đãi khuyến khích doanh nghiệp đầu tư vào văn hóa; tạo không gian, cơ chế quản lý phù hợp để nghệ sĩ, nhà sáng tạo làm ra sản phẩm mới, khác biệt. Các lĩnh vực công nghiệp văn hóa cũng cần được quy định theo hướng mở để đón nhận những ngành, sản phẩm mới trong tương lai.

Với thẻ văn hóa quốc gia, ông Vương Duy Biên cho rằng cần tính đến nhu cầu hưởng thụ văn hóa của nhiều nhóm tuổi, trong đó có trẻ em, người cao tuổi, để chính sách thiết thực khi đi vào đời sống. Hiệp hội sẽ tiếp tục có văn bản góp ý chi tiết.

Bà Bùi Việt Hà, Giám đốc Đối ngoại Yeah1 đánh giá các đề xuất trong dự thảo có ý nghĩa thiết thực với doanh nghiệp, đặc biệt là cơ chế phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao và ý tưởng thẻ văn hóa quốc gia. Việc khuyến khích doanh nghiệp phối hợp với cơ sở giáo dục xây dựng chương trình đào tạo, hỗ trợ thực tập, nghiên cứu khoa học, trải nghiệm thực tế là hướng đi phù hợp. Từ thực tiễn hợp tác với nhiều trường đại học, bà đề nghị ưu đãi thuế cho doanh nghiệp đầu tư đào tạo nhân lực công nghiệp văn hóa.

Ấn tượng với ý tưởng "thẻ văn hóa quốc gia", bà Việt Hà bày tỏ cần thiết kế để thẻ thực sự tạo động lực cho người dân tham gia và sáng tạo sản phẩm văn hóa. Thẻ không nên chỉ hỗ trợ tiếp cận, chi trả các hoạt động văn hóa mà có thể trở thành cơ chế tích điểm, khuyến khích người dùng, nhà sáng tạo tích cực tham gia phát triển công nghiệp văn hóa.

Theo đó, người sở hữu thẻ có thể tích điểm khi tạo, lan tỏa nội dung về cảnh đẹp, ẩm thực, văn hóa Việt Nam trên các nền tảng số; điểm được quy đổi thành ưu đãi khi tham quan bảo tàng, di tích, điểm du lịch hoặc sử dụng sản phẩm văn hóa. "Điều quan trọng là biến thẻ văn hóa quốc gia thành một sản phẩm thực sự hữu ích, qua đó khuyến khích cả người dùng và nhà sáng tạo tạo ra nhiều sản phẩm văn hóa hơn", bà nhấn mạnh.

Cần thêm cơ chế hỗ trợ doanh nghiệp vươn ra thị trường quốc tế

Ông Đoàn Đức Dương, Giám đốc pháp chế Cty CP Đất Việt cho rằng, cần thống nhất các thuật ngữ liên quan đến quyền sở hữu trí tuệ, tài sản trí tuệ và quyền khai thác tài sản trí tuệ, tránh cách hiểu, áp dụng khác nhau. Ông kiến nghị bổ sung khái niệm "thương hiệu quốc gia công nghiệp văn hóa", làm cơ sở nhận diện, hỗ trợ doanh nghiệp, sản phẩm, dịch vụ, sự kiện, nền tảng và mô hình tiêu biểu có năng lực sáng tạo, thị trường, xuất khẩu, sức lan tỏa.

Ông cũng đề nghị bổ sung chính sách ưu đãi với doanh nghiệp công nghiệp văn hóa trong nước, bảo đảm không kém thuận lợi hơn doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài về đất đai, thuế, tín dụng, hạ tầng, chuyển đổi số, xúc tiến, xuất khẩu. "Nếu luật không quy định rõ cơ chế ưu đãi, đột phá thì khi triển khai thực tế sẽ khó tạo được động lực mạnh cho công nghiệp văn hóa", ông nhấn mạnh.

Ông Trần Việt Bảo Hoàng, Tổng Giám đốc Cty Unimedia, Trưởng BTC Miss Cosmo nhận định, xuất khẩu văn hóa cần được quan tâm vì vừa quảng bá hình ảnh quốc gia, vừa gia tăng giá trị thương mại sản phẩm văn hóa. Từ thực tiễn tổ chức Miss Cosmo và đưa bản quyền đến hơn 80 quốc gia năm 2025, hơn 90 quốc gia năm 2026, ông mong muốn dự thảo tiếp tục nghiên cứu cơ chế hỗ trợ doanh nghiệp vươn ra thị trường quốc tế.

Một vấn đề cần quan tâm là bảo hộ tài sản trí tuệ ở nước ngoài. Với những thương hiệu có khả năng quảng bá văn hóa Việt Nam ra quốc tế, ông mong có cơ chế hỗ trợ doanh nghiệp bảo hộ sở hữu trí tuệ. Tổng Giám đốc Cty Unimedia đề xuất cơ chế thuận lợi hơn cho tổ chức sự kiện có yếu tố quốc tế; hoàn thiện chính sách xúc tiến, quảng bá sản phẩm văn hóa ở nước ngoài, tạo điều kiện đưa thương hiệu Việt Nam đến các thị trường quốc tế.

Những đề xuất từ thực tiễn cho thấy yêu cầu đặt ra với dự luật là tạo một hành lang đủ rộng cho sáng tạo, đồng thời đủ rõ để khơi thông đầu tư, thị trường và khả năng đưa sản phẩm văn hóa Việt Nam ra thế giới. Khi những điểm nghẽn về chính sách được tháo gỡ, công nghiệp văn hóa mới có thể chuyển mạnh từ tiềm năng thành động lực tăng trưởng và sức mạnh mềm quốc gia. ■

DỰ ÁN LUẬT PHÁT TRIỂN CÔNG NGHIỆP VĂN HÓA:

Không vì tiến độ mà đánh đổi chất lượng

(Xem trang 10)

DỰ ÁN LUẬT PHÁT TRIỂN CÔNG NGHIỆP VĂN HÓA:

Không vì tiến độ mà đánh đổi chất lượng

● **XUÂN TRƯỜNG**

Hôm qua 11.8, tại Hà Nội, Ủy viên dự khuyết Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Huy Dũng chủ trì cuộc họp Tổ soạn thảo và Tổ biên tập dự án Luật Phát triển công nghiệp văn hóa.

Ủy viên dự khuyết Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Huy Dũng chủ trì cuộc họp **Ảnh: X.T**

Tham dự cuộc họp có các thành viên Tổ soạn thảo và Tổ biên tập dự án Luật Phát triển công nghiệp văn hóa.

Tạo động lực cho một ngành kinh tế chiến lược

Phát biểu mở đầu, Thứ trưởng Nguyễn Huy Dũng cho biết, việc xây dựng dự án Luật nhằm cụ thể hóa Nghị quyết số 80-NQ/TW ngày 7.1.2026 của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam, đồng thời triển khai các chỉ đạo, kết luận của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm tại Phiên họp thứ hai của Ban Chỉ đạo Trung ương về phát triển văn hóa Việt Nam.

Trên cơ sở đó, Bộ VHTTDL đang khẩn trương xây dựng dự án Luật Phát triển công nghiệp văn hóa theo trình tự, thủ tục rút gọn, dự kiến trình Quốc hội tại kỳ họp tháng 10.2026.

Theo Thứ trưởng Nguyễn Huy Dũng, tiến độ xây dựng dự án Luật rất gấp, song quan điểm của cơ quan chủ trì soạn thảo là đặt chất lượng lên hàng đầu. "Tiến độ phải bảo đảm, nhưng không vì tiến độ để đánh đổi chất lượng", Thứ trưởng nhấn mạnh. Thời gian thực hiện dài hay ngắn không phải yếu tố quyết định, quan trọng là chất lượng của dự án Luật. Vì vậy, Thứ trưởng đề nghị các thành viên Tổ soạn thảo thẳng thắn, quyết liệt đóng góp ý kiến để cơ quan chủ trì tiếp thu, hoàn thiện.

Dự án Luật tiếp cận công nghiệp văn hóa từ góc độ phát triển một ngành kinh tế chiến lược theo chuỗi giá trị; đồng thời không quy định lại những nội dung đã được các luật chuyên ngành điều chỉnh, không làm phát sinh thêm thủ tục hành chính không cần thiết. Luật cũng không đặt mục tiêu giải quyết tất cả vấn đề của từng ngành, mà tập trung vào những vấn đề liên ngành, then chốt, đã chín và có khả năng tạo động lực phát triển mới.

Từ cách tiếp cận này, TS Ngô Phương Lan, Chủ tịch Hiệp hội Xúc tiến phát triển Điện ảnh Việt Nam cho rằng, cần khẳng định mục tiêu chiến lược của Luật là đưa công nghiệp văn hóa trở thành ngành kinh tế quan trọng, động lực tăng trưởng mới và trụ cột của sức mạnh mềm quốc gia vào năm 2045.

Theo bà, cơ chế ưu đãi cần được thiết kế có trọng tâm, lựa chọn những ngành mũi nhọn để tập trung nguồn lực thay vì dàn trải; đồng thời quy định cụ thể hơn các chính sách về thuế, đất đai, tín dụng, đầu tư, quỹ phát triển và huy động nguồn lực xã hội, qua đó giảm phụ thuộc vào văn bản hướng dẫn.

Cùng với đó, cần bổ sung chính sách thúc đẩy quốc tế hóa, tập trung vào hợp tác làm phim, doanh nghiệp sáng tạo và chuyên gia quốc tế; phát triển thị trường xuất khẩu sản phẩm văn hóa, xây dựng thương hiệu quốc gia về công nghiệp văn hóa.

TS Ngô Phương Lan cũng kiến nghị tăng quyền chủ động cho địa phương, cho phép thí điểm các mô hình phát triển công nghiệp văn hóa; đồng thời hoàn thiện thể chế về kinh tế và dữ liệu văn hóa, gồm dữ liệu số, AI, kinh tế số và các mô hình kinh doanh mới. Để chính sách có cơ sở đánh giá thường xuyên, bà đề xuất xây dựng bộ chỉ số quốc gia về công nghiệp văn hóa, làm căn cứ điều chỉnh hằng năm.

Theo Chủ tịch Hiệp hội Xúc tiến phát triển Điện ảnh Việt Nam, sức mạnh mềm quốc gia cần trở thành trục xuyên suốt của Luật, qua đó phát huy nguồn lực văn hóa và đội ngũ nhân lực hiện có, tạo thêm động lực cho công nghiệp văn hóa phát triển.

Đưa giá trị văn hóa thành nguồn lực phát triển

Từ góc độ đưa văn hóa Việt Nam ra nước ngoài, bà Chu Thu Phương, Cục Ngoại vụ và Ngoại giao Văn hóa, Bộ Ngoại giao đánh giá dự thảo Luật có nhiều nội dung đáng khuyến khích, như đào tạo nhân lực, tạo điều kiện để nghệ nhân giảng dạy văn hóa truyền thống, phát triển đội ngũ chuyên gia Việt Nam ở nước ngoài và thu hút chuyên gia quốc tế vào Việt Nam.

Theo bà, cần chú trọng khai thác những giá trị đặc sắc như Tuồng, Chèo, Cải lương để đưa ra quốc tế, đồng thời có chính sách khuyến khích xứng đáng đối với nghệ nhân. Bà Chu Thu Phương cũng đề nghị bổ sung chính sách về văn học, bởi đây là "gốc" để hình thành nhiều sản phẩm công nghiệp văn hóa trong âm nhạc, sân khấu, điện ảnh và các lĩnh vực khác.

Liên quan đến sở hữu trí tuệ, đại diện Bộ Ngoại giao kiến nghị quy định rõ hơn về bản quyền đối với tác phẩm phái sinh, xác định phần dành cho tác phẩm gốc và tác phẩm phái sinh; làm rõ khái niệm "tài sản sở hữu trí tuệ gốc"; bổ sung cơ chế tạo cạnh tranh quốc tế và chính sách khen thưởng nhằm khuyến khích các cá nhân tham gia, đóng góp.

Một nội dung khác cần được làm rõ là nhiệm vụ của Bộ Ngoại giao trong dự thảo Luật. Theo bà Chu Thu Phương, ngoại giao có thể góp phần mở rộng thị trường, tìm kiếm đối tác, đưa các danh hiệu và thương hiệu văn hóa Việt Nam ra quốc tế, kết nối với các quỹ, nguồn lực và chuyên gia nước ngoài.

Ngoại giao cũng có vai trò "dịch" văn hóa địa phương sang văn hóa quốc tế, để sản phẩm khi đưa ra nước ngoài vừa giữ được giá trị riêng, vừa phù hợp với môi trường bản địa; đồng thời thu hút thêm nguồn lực quốc tế cho công nghiệp văn hóa.

Ở góc độ thể chế, Phó Vụ trưởng Vụ Văn hóa - Văn nghệ thuộc Ban Tuyên giáo Trung ương Lê Trọng Nin đánh giá cao nỗ lực của Tổ soạn thảo, Tổ biên tập trong việc xây dựng hồ sơ dự án Luật trong thời gian ngắn. Dự thảo được chuẩn bị công phu, gồm 9 chương, 60 điều, kết cấu tương đối hoàn thiện với nhiều nhóm chính sách mới, mạnh.

Đồng tình với hai lựa chọn nền tảng của dự thảo là tiếp cận công nghiệp văn hóa theo chuỗi giá trị và định hướng đây là "luật kiến tạo", ông Lê Trọng Nin cho rằng cách tiếp cận này phù hợp với tinh thần Nghị quyết 80 của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam. Theo ông, Luật Phát triển công nghiệp văn hóa không dừng ở việc tạo ra các chính sách ưu đãi cho doanh nghiệp văn hóa, mà phải hình thành một thể chế phát triển mới, giải phóng năng lượng sáng tạo và thị trường, đồng thời bảo đảm các giá trị bản sắc, qua đó biến văn hóa thành nguồn lực và động lực phát triển.

Từ yêu cầu đó, ông đề nghị tiếp tục rà soát mức độ thể chế hóa các mục tiêu của Nghị quyết 80. Với mục tiêu công nghiệp văn hóa đóng góp 7% GDP vào năm 2030 và 9% vào năm 2045, cần rà soát, thống nhất thẩm quyền ban hành hệ thống chỉ tiêu thống kê giữa Điều 53 và Điều 56. Đối với chỉ tiêu hình thành 5-10 thương hiệu quốc gia về công nghiệp văn hóa, ông đề nghị bổ sung nguyên tắc, tiêu chí trong Luật và giao Chính phủ quy định cụ thể.

Ông Lê Trọng Nin cũng lưu ý tiếp tục rà soát việc thể chế hóa Nghị quyết 23 và Kết luận 84 của Bộ Chính trị; bổ sung bảng đối chiếu từng chỉ tiêu, nhiệm vụ của các văn bản này trong phụ lục báo cáo, bảo đảm quá trình thể chế hóa đầy đủ, chặt chẽ.

Kết luận cuộc họp, Thứ trưởng Nguyễn Huy Dũng ghi nhận, trân trọng cảm ơn các ý kiến góp ý đối với dự án Luật Phát triển công nghiệp văn hóa. Bộ VHTTDL sẽ nghiên cứu, tiếp thu những ý kiến xác đáng để tiếp tục hoàn thiện dự thảo và hồ sơ dự án Luật. Thứ trưởng đề nghị các thành viên Tổ soạn thảo, Tổ biên tập tiếp tục đồng hành, đóng góp trong quá trình hoàn thiện dự án.

Mục tiêu, một lần nữa được nhấn mạnh, không dừng ở việc hoàn thành hồ sơ đúng tiến độ, mà quan trọng hơn là bảo đảm chất lượng để Luật khi ban hành có thể đi vào cuộc sống và phát huy hiệu quả.

Từ những ý kiến tại cuộc họp, yêu cầu đặt ra với dự án Luật là tạo được không gian đủ rộng cho sáng tạo, thị trường và các mô hình mới, đồng thời bảo đảm tính khả thi trong thực tiễn. Một đạo luật chất lượng sẽ là nền tảng để khơi thông nguồn lực, thúc đẩy công nghiệp văn hóa trở thành ngành kinh tế quan trọng, qua đó gia tăng sức mạnh mềm quốc gia. ■

Nghệ thuật biểu diễn là một trong những lĩnh vực giàu tiềm năng của công nghiệp văn hóa Việt Nam (trong ảnh: Chương trình nghệ thuật đặc biệt với chủ đề "80 năm hành trình Độc lập - Tự do - Hạnh phúc") **Ảnh: T.HUẤN**

Rối Việt vươn ra thế giới, kể câu chuyện nước nhà

● THANH MAI

Hơn 40 năm kể từ chuyến xuất ngoại đầu tiên, những con rối Việt Nam đã hiện diện tại hơn 70 quốc gia, vùng lãnh thổ, mang theo hình ảnh đất nước, con người và văn hóa nước nhà đến với công chúng năm châu. Hành trình ấy được bồi đắp bằng những chương trình liên tục đổi mới, những sân khấu vượt qua nhiều thử thách và bàn tay nghệ sĩ bền bỉ phía sau mỗi chuyển động.

Chiến lược văn hóa đối ngoại đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 vừa được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt đặt mục tiêu chủ động hội nhập, đưa những giá trị đặc sắc của Việt Nam đến gần hơn với thế giới. Trong dòng chảy ấy, nghệ thuật múa rối được kỳ vọng trở thành một "đại sứ", kể câu chuyện dải đất hình chữ S bằng ngôn ngữ sân khấu riêng có với khán giả quốc tế.

Rối Việt nỗ lực vươn xa

Từ những tích trò trên mặt nước làng quê Bắc Bộ đến các sân khấu nước ngoài, múa rối Việt Nam đang từng bước mở rộng hành trình ra biển lớn. Đầu tháng 8.2026, các nghệ sĩ Nhà hát Múa rối Việt Nam vừa trở về sau chuyến lưu diễn trong khuôn khổ *Ngày Văn hóa Việt Nam tại Philippines*. Bên cạnh các tiết mục rối nước đậm chất Việt như *Nét duyên làng Việt, Tứ long chầu nguyệt, rối cạn Lung linh khổng tước, Trúc xinh...*, đoàn còn giới thiệu tiết mục hòa tấu nhạc cụ dân tộc với giai điệu Việt Nam quê hương tôi và dân ca *Katakataka* của Philippines.

Trong nghệ thuật truyền thống, múa rối có lợi thế đặc biệt khi bước ra thế giới: Kể chuyện bằng hình ảnh, chuyển động, âm nhạc và những "đôi tay biết nói" của nghệ sĩ. Không cần nhiều lời thoại, câu chuyện vẫn có thể chạm tới công chúng thuộc những nền văn hóa khác nhau. Đặc biệt, rối nước - loại hình ra đời từ đồng bằng Bắc Bộ - mang đậm dấu ấn văn minh lúa nước. Cảnh làng quê, nhịp lao động, phong tục, tập quán và hình ảnh con người Việt Nam được thu nhỏ trên mặt nước, để mỗi tích trò trở thành một lát cắt sinh động về văn hóa và đời sống Việt.

Giám đốc Nhà hát Múa rối Việt Nam, NSND Nguyễn Tiến Dũng cho biết, năm 1984 là dấu mốc quan trọng khi chương trình múa rối nước Việt Nam với thủy đình hoàn chỉnh cùng các trò rối nước cổ lần đầu xuất ngoại, đến với công chúng Paris (Pháp). Từ đó, rối nước dần tạo dựng vị thế, trở thành một dấu ấn riêng của nghệ thuật múa rối Việt Nam trên sân khấu quốc tế.

Hơn 40 năm qua, những con rối Việt đã đặt chân tới hơn 70 quốc gia, vùng lãnh thổ, từ các liên hoan, cuộc thi nghệ thuật đến những chương trình giao lưu, đối ngoại. Tại Pháp, Nhật Bản, Hàn Quốc..., rối Việt nhiều lần trở lại và dần trở thành những "vị khách quen". Riêng năm 2025, Nhà hát Múa rối Việt Nam thực hiện hơn 650 buổi biểu diễn phục vụ công tác đối ngoại tại các sự kiện như EXPO ở Nhật Bản, Lễ hội Văn hóa Việt Nam tại Liên bang Nga, chương trình giới thiệu du lịch Việt Nam tại Hoa Kỳ...

Theo NSND Nguyễn Tiến Dũng, để rối Việt vươn xa, chương trình phải phù hợp với từng không gian biểu diễn và đối tượng khán giả. Từ những tích trò quen thuộc, nghệ sĩ chủ động làm mới cách kể, kết cấu chương trình, âm nhạc và ngôn ngữ sân khấu, tạo nên những sản phẩm vừa giữ bản sắc, vừa có khả năng tiếp cận công chúng quốc tế.

Mỗi thị trường cũng có yêu cầu riêng. Với khán giả châu Âu, chương trình thường được xây dựng theo hướng tinh tế, chú trọng chiều sâu của âm nhạc và hình ảnh. Tại các liên hoan đường phố hay chương trình dành cho công chúng châu Mỹ, tiết mục được thiết kế giàu năng lượng hơn, tăng nhịp độ và tính trực quan để tạo tương tác ngay từ những phút đầu.

Quá trình xây dựng chương trình cũng mở ra nhiều thử nghiệm. Bên cạnh làm mới các tích trò cổ, Nhà hát nghiên cứu kỹ thuật điều khiển, kết hợp rối nước với rối cạn và thử nghiệm "bung mành", đưa người nghệ sĩ từ phía sau sân khấu ra trước mắt công chúng. Khi ấy, khán giả không chỉ thấy những con rối chuyển động trên mặt nước mà còn được chứng kiến phía sau mỗi chuyển động mềm mại là sự phối hợp của 3-5 nghệ sĩ với kỹ thuật và sức lao động được rèn luyện công phu.

Thể hiện bản lĩnh nghệ sĩ Việt

Với rối nước, yêu cầu vô cùng khắt khe bởi sân khấu không thể tách rời mặt nước. Bể nước, thủy đình, hệ thống sân khấu cùng các thiết bị đi kèm phải được chuẩn bị, lắp đặt chính xác mới tạo nên không gian biểu diễn đúng chuẩn. Chính đặc thù ấy khiến mỗi chuyến đi luôn đặt nghệ sĩ trước những thử thách khó lường.

NSND Nguyễn Tiến Dũng trải lòng, trong một chuyến lưu diễn tại Pháp, toàn bộ khung bể nước của đoàn bị thất lạc, sân khấu gần như tê liệt, trong khi đoàn chỉ còn một ngày để hoàn thiện. Không thể chờ đợi, các nghệ sĩ cùng phía bạn bắt tay xử lý. Các thành viên tự tìm vật liệu, ghép những thanh gỗ lớn nhỏ, gia cố từng phần, tính toán kích thước, kết cấu để dựng lại bể nước tương xứng với thủy đình. Công việc vốn thuộc về kỹ thuật trở thành nhiệm vụ chung của cả đoàn. Chỉ trong thời gian ngắn, một bể nước hoàn chỉnh được dựng lên, đủ điều kiện để chương trình diễn ra đúng kế hoạch.

Đến giờ khai mạc, những con rối vẫn bước ra mặt nước như chưa từng có sự cố. Khán giả thưởng thức trọn vẹn đêm diễn, còn phía sau sân khấu là cuộc chạy đua với thời gian mà ít người biết đến. Câu chuyện cho thấy phía sau mỗi chuyến rối Việt ra nước ngoài không chỉ có những tiết mục được chuẩn bị công phu, mà còn là khả năng ứng biến, tinh thần trách nhiệm và sự chủ động của nghệ sĩ trước những tình huống không thể dự liệu.

Một chuyến lưu diễn khác tại Nga cũng để lại dấu ấn khó quên. Đoàn chỉ có một đêm để hoàn thiện sân khấu, trong khi sáng hôm sau đã bước vào chương trình khai mạc. Đến 22 giờ, công việc vẫn tiếp tục. Phía bạn phải đưa máy hàn tới hỗ trợ; các nghệ sĩ trực tiếp tham gia hàn, lắp đặt, hoàn thiện từng hạng mục.

Những phần việc vốn thuộc hậu đài kỹ thuật khi ấy trở thành công việc chung của mọi thành viên. Nghệ sĩ rời vị trí quen thuộc phía sau con rối, trực tiếp dựng sân khấu để kịp giờ diễn. Chính trong những tình huống tưởng như bị động nhất, tinh thần trách nhiệm, khả năng ứng biến và bản lĩnh nghề nghiệp lại được thể hiện rõ nhất.

Các buổi biểu diễn cuối cùng đều diễn ra trọn vẹn. Khi biết câu chuyện phía sau sân khấu, nhiều khán giả quốc tế bất ngờ, thán phục trước sự linh hoạt, sáng tạo, tinh thần trách nhiệm, quyết tâm và bản lĩnh của nghệ sĩ Việt Nam.

Qua mỗi chuyến đi, câu chuyện văn hóa được kể bằng tích trò, âm nhạc, ngôn ngữ sân khấu và bằng chính sự tận tâm, bản lĩnh của người nghệ sĩ. Đó là cách những con rối mang theo hình ảnh đất nước, con người Việt Nam đi xa hơn trên sân khấu thế giới. ■

Các nghệ sĩ Nhà hát Múa rối Việt Nam biểu diễn trong Ngày Văn hóa Việt Nam tại Philippines

Kết nối Trường Sa trong chương trình nghệ thuật hướng về biên giới, biển, đảo

Ủy ban MTTQ Việt Nam TP.HCM phối hợp Đài Phát thanh - Truyền hình TP.HCM (HTV) vừa tổ chức họp báo giới thiệu chương trình giao lưu nghệ thuật "Hướng về biên giới, biển, đảo Tổ quốc" năm 2026, với chủ đề *Từ Thành phố mang tên Bác gửi trọn nghĩa tình đến tuyến đầu Tổ quốc*.

Chương trình diễn ra lúc 19h30 ngày 15.8.2026 tại Nhà hát Hòa Bình, thời lượng 90 phút, quy tụ nhiều nghệ sĩ, ca sĩ cùng các tiết mục được dàn dựng công phu, khắc họa hình ảnh người chiến sĩ và nhân dân nơi biên giới, biển, đảo; được truyền hình trực tiếp trên HTV1, Fanpage Mặt trận TP.HCM và truyền tiếp trên HTV9.

Ông Phạm Minh Tuấn, Phó Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam TP.HCM cho biết, từ ngày 1.7.2025 đến nay, Ủy ban đã tiếp nhận hơn 300 lượt ủng hộ, đăng ký đóng góp của các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp và cá nhân cho Quỹ "Vì biển đảo quê hương - Vì tuyến đầu Tổ quốc", với tổng số tiền hơn 31 tỉ đồng tính đến trước ngày 10.8. BTC phấn đấu nâng số tiền vận động lên khoảng 40 tỉ đồng vào thời điểm diễn ra chương trình. Nguồn quỹ được sử dụng để chăm lo con em chiến sĩ, cải thiện điều kiện sinh hoạt, xây dựng nhà liền kề chốt dân quân biên giới và các công trình nước ngọt phục vụ quân, dân.

Điểm nhấn năm nay là cầu truyền hình kết nối các điểm cầu tại Khánh Hòa và đặc khu Trường Sa. Đội ngũ kỹ thuật HTV đang chuẩn bị nhiều phương án để bảo đảm đường truyền trong điều kiện thời tiết phức tạp, đưa những hình ảnh chân thực từ nơi đầu sóng đến với khán giả cả nước.

H.HẠNH

Mở thêm cánh cửa đến với di sản Chăm

● ÁNH DƯƠNG

Những hiện vật nghìn năm tuổi tại Bảo tàng Điêu khắc Chăm Đà Nẵng đang có thêm một "đời sống" mới trên không gian số. Từ tham quan 3D, thuyết minh đa ngôn ngữ, mã QR đến nghiên cứu ứng dụng AI, công nghệ đang mở rộng cách công chúng tiếp cận, khám phá và hiểu sâu hơn về những giá trị đặc sắc của văn hóa Champa.

Du khách quốc tế tham quan Bảo tàng Điêu khắc Chăm

Từ những hiện vật nghìn năm đến không gian số

Chuyển đổi số đang từng bước làm thay đổi cách Bảo tàng Điêu khắc Chăm Đà Nẵng bảo tồn, giới thiệu và phát huy giá trị di sản. Công nghệ không phải đích đến, mà là công cụ nâng cao hiệu quả bảo tồn, đồng thời mở thêm những trải nghiệm thuận tiện, sinh động cho công chúng.

Những ngày đầu tháng 8.2026, chị Võ Thị Thanh Mai, du khách đến từ Hà Nội, cùng gia đình tham quan Bảo tàng Điêu khắc Chăm. Trước mắt chị là những bộ sưu tập đặc sắc với nhiều hiện vật có giá trị. Bên cạnh phần thuyết minh trực tiếp của hướng dẫn viên, các thành viên trong đoàn có thể chủ động tìm hiểu sâu hơn qua hệ thống thuyết minh tự động đa ngôn ngữ, tham quan ảo và quét mã QR để tra cứu thông tin. "Tôi thấy rất thuận tiện, khi muốn biết sâu hơn về các hiện vật thì chỉ cần quét mã QR là có đầy đủ thông tin", chị Mai bày tỏ.

Trải nghiệm ấy cho thấy công nghệ đang trở thành một phần ngày càng rõ nét trong hành trình khám phá bảo tàng. Từ việc quan sát hiện vật tại chỗ, người xem có thể tiếp cận thêm nhiều lớp thông tin, qua đó hiểu rõ hơn về lịch sử, nghệ thuật và văn hóa Champa.

Theo bà Lê Thị Thu Trang, Giám đốc Bảo tàng Điêu khắc Chăm Đà Nẵng, công tác số hóa hiện vật đang được triển khai đồng bộ. Đến nay, đơn vị đã cập nhật đầy đủ các trường dữ liệu của 2.569 hiện vật lên Nền tảng tài nguyên số ngành Văn hóa và Thể thao. Đáng chú ý, Bảo tàng phối hợp với Ban Quản lý Di sản Văn hóa thế giới Mỹ Sơn số hóa 3D 32 hiện vật, trong đó có 4 Bảo vật Quốc gia gồm Đài thờ Mỹ Sơn E1, Tượng Ganesha, Tượng Shiva Mỹ Sơn C1 và Phù điêu Đản sinh Brahma.

Số hóa vừa tạo thêm phương thức lưu trữ, quản lý dữ liệu, vừa mở khả năng đưa di sản vượt khỏi giới hạn của không gian trưng bày. Những hiện vật vốn chỉ có thể chiêm ngưỡng trực tiếp nay từng bước có thêm "đời sống" trên môi trường số, phục vụ nghiên cứu, giáo dục và quảng bá.

Thực tế, việc ứng dụng công nghệ phục vụ khách tham quan đã được Bảo tàng triển khai từ khá sớm. Năm 2017, Hệ thống tham quan Bảo tàng và di tích Chăm 3D được đưa vào sử dụng trên các thiết bị kiosk tại khu trưng bày, cho phép du khách khám phá hiện vật của Bảo tàng và 7 điểm di tích Chăm tiêu biểu trong không gian ảo. Đến năm 2019, hệ thống thuyết minh tự động bằng công nghệ quét mã QR tiếp tục được triển khai. Hiện ứng dụng lưu trữ, cung cấp hơn 80 nội dung về các phòng trưng bày và hiện vật bằng ba ngôn ngữ Việt, Anh, Pháp.

Năm 2021 đánh dấu một bước tiến mới khi Bảo tàng Điêu khắc Chăm trở thành bảo tàng đầu tiên của Việt Nam được giới thiệu trên nền tảng Google Arts & Culture. Từ đó, những giá trị của di sản Champa có thêm cơ hội tiếp cận công chúng quốc tế, mở rộng phạm vi quảng bá từ không gian trưng bày thực tế sang môi trường số.

Không gian số mở rộng cánh cửa di sản

Nếu số hóa hiện vật tạo nền tảng dữ liệu, thì đổi mới cách kể chuyện là bước đưa những dữ liệu ấy đến gần hơn với công chúng. Bảo tàng Điêu khắc Chăm Đà Nẵng xác định chuyển đổi số trong truyền thông không dừng ở đầu tư thiết bị, mà còn là đổi mới cách xây dựng, lưu trữ và truyền tải nội dung di sản.

Theo đó, đơn vị từng bước phát triển hệ thống truyền thông đa nền tảng gồm website, Facebook, TikTok và YouTube. Nội dung về hiện vật, di tích, văn hóa và nghệ thuật Champa được thể hiện dưới nhiều hình thức như video ngắn, infographic, hình ảnh và các câu chuyện gắn với di sản. Cách làm này giúp nội dung bảo tàng tiếp cận gần hơn với những nhóm công chúng thường xuyên sử dụng nền tảng số, đặc biệt là giới trẻ. Di sản vì thế không chỉ hiện diện trong các phòng trưng bày, mà còn đi vào những không gian quen thuộc của đời sống hằng ngày.

Trong lĩnh vực giáo dục, những ứng dụng mới cũng đang mở thêm hướng tiếp cận. Bảo tàng hiện nghiên cứu sử dụng AI trong thiết kế học liệu giáo dục di sản dành cho trẻ em; đồng thời xây dựng "Hệ thống thuyết minh tự động tích hợp chatbot AI", hướng tới nâng cao chất lượng trải nghiệm tham quan.

Khi được triển khai hiệu quả, các ứng dụng sẽ giúp người tham quan chủ động đặt câu hỏi, tìm kiếm thông tin và tiếp nhận nội dung theo nhu cầu. Đây cũng là hướng đi phù hợp với xu thế cá nhân hóa trải nghiệm, khi mỗi nhóm khách có thể lựa chọn cách khám phá di sản khác nhau.

Quét mã QR để tra cứu thông tin di sản

Theo bà Lê Thị Thu Trang, thời gian tới, hoạt động tham quan bằng công nghệ số sẽ tiếp tục được mở rộng thông qua dự án "Bảo tàng Đà Nẵng thông minh" đang được đề xuất. Dự án dự kiến xây dựng không gian trưng bày 3D trực tuyến, cho phép công chúng tham quan từ xa các khu trưng bày. Cùng với đó, hệ thống kính VR/AR sẽ được tích hợp tại chỗ, giúp khách trải nghiệm các phòng trưng bày ảo, kể cả những không gian sáng tạo không tồn tại trong thực tế.

Theo định hướng của Bảo tàng, khi dự án "Bảo tàng Đà Nẵng thông minh" được triển khai và vận hành, người dân, du khách sẽ có thêm nhiều cách tiếp cận, khám phá và trải nghiệm di sản. Công nghệ không thay thế giá trị nguyên bản của hiện vật, mà trở thành cầu nối giúp di sản được hiểu sâu hơn, lan tỏa rộng hơn, qua đó nâng cao hiệu quả bảo tồn, giáo dục và quảng bá các giá trị văn hóa của thành phố. ■

Ký ức tháng 7 trong mùa Vu lan - Ngũ Hành Sơn 2026

Lễ hội Vu lan báo hiếu - Ngũ Hành Sơn năm 2026 sẽ diễn ra từ ngày 20 - 22.8 (nhằm ngày 8, 9 và 10 tháng 7 năm Bính Ngọ) tại núi Thủy Sơn, thuộc Danh thắng Ngũ Hành Sơn (TP Đà Nẵng), với nhiều nghi lễ và hoạt động văn hóa, đáp ứng nhu cầu sinh hoạt tín ngưỡng, tâm linh của người dân và du khách.

Theo kế hoạch, phần lễ gồm các nghi thức cầu siêu anh linh các Anh hùng liệt sĩ; cài hoa hồng cho du khách; thuyết pháp với chủ đề Công ơn cha mẹ; Pháp đàn Địa Tạng Thất Châu; Cổ Phật khất thực; Đại thí Mông Sơn... Qua đó góp phần lan tỏa đạo lý "Uống nước nhớ nguồn", lòng hiếu kính đối với cha mẹ và sự tri ân những người đã hy sinh vì đất nước.

Bên cạnh các nghi lễ, phần hội cũng có nhiều hoạt động trải nghiệm văn hóa như không gian trà đạo, thư pháp, ẩm thực chay, Hội trại Vu lan báo hiếu, thắp hoa đăng cầu nguyện... Đáng chú ý, lễ hội năm nay có thêm Không gian trải nghiệm văn hóa Ký ức tháng 7. Không gian này tái hiện những ký ức thân thuộc, gợi nhắc mỗi người về một phần tuổi thơ, từ đó khơi dậy sự sẻ chia và những lời yêu thương khi vẫn còn cơ hội. Với thông điệp đề cao tình cảm gia đình, lòng hiếu thảo và sự tri ân, Ký ức tháng 7 được kỳ vọng trở thành điểm nhấn giàu cảm xúc của lễ hội, góp phần đưa các giá trị truyền thống đến gần hơn với cộng đồng, đặc biệt là thế hệ trẻ.

Lễ hội Vu lan báo hiếu - Ngũ Hành Sơn được tổ chức lần đầu vào năm 2017 và đến nay đã trở thành hoạt động thường niên, được duy trì liên tục trong 10 năm tại núi Thủy Sơn, thuộc Danh thắng Ngũ Hành Sơn. Lễ hội nhằm gìn giữ, kế thừa và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, đạo lý hiếu nghĩa của dân tộc; đồng thời đáp ứng nhu cầu sinh hoạt văn hóa, tín ngưỡng, tâm linh của người dân và du khách.

Thông qua lễ hội, Đà Nẵng cũng giới thiệu, quảng bá những giá trị lịch sử, văn hóa của Di tích quốc gia đặc biệt Danh thắng Ngũ Hành Sơn, qua đó góp phần thu hút người dân và du khách đến tham quan, trải nghiệm.

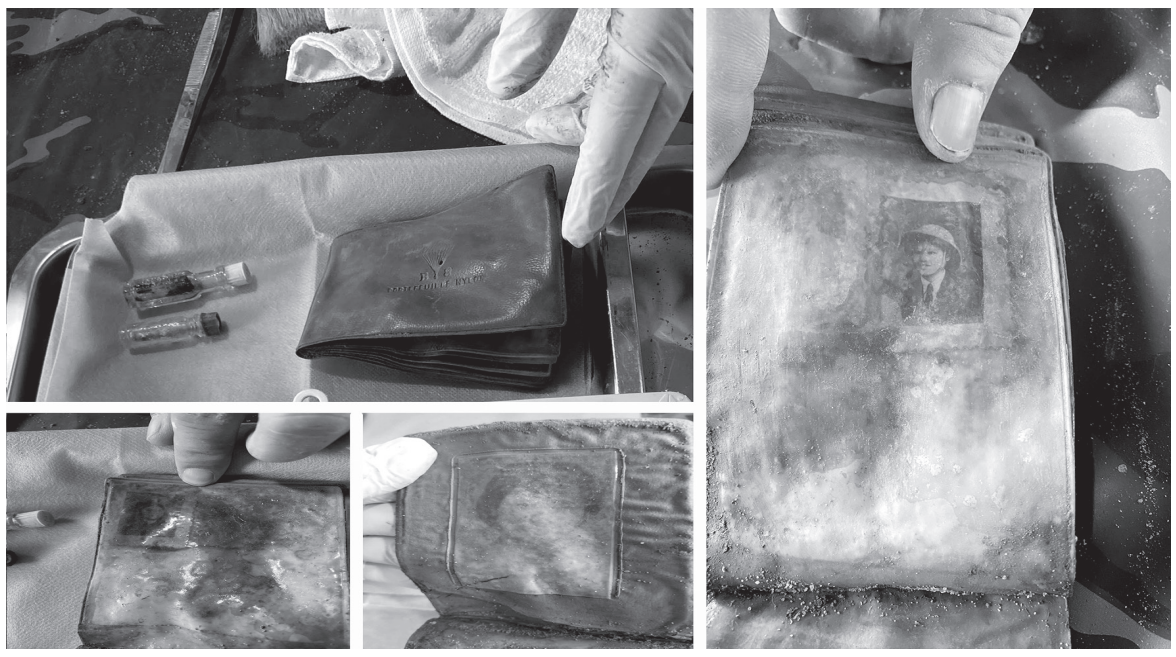
ĐỨC HOÀNG

Mỗi kỷ vật thêm một hy vọng đoàn tụ

● THÀNH KHIÊM

Trong quá trình khai quật phần mộ liệt sĩ tại Nghĩa trang Liệt sĩ Bình Thuận, xã Hồng Sơn, lực lượng chức năng tỉnh Lâm Đồng phát hiện một chiếc ví cùng nhiều ảnh chân dung được lưu giữ qua hàng chục năm. Những kỷ vật ấy đang trở thành manh mối trong hành trình xác định danh tính người đã khuất sau nhiều thập kỷ chờ đợi.

Những kỷ vật và ảnh chân dung được phát hiện trong quá trình khai quật, lấy mẫu phục vụ xác định danh tính liệt sĩ tại Nghĩa trang Liệt sĩ Bình Thuận

Manh mối từ những kỷ vật

Ngày 11.8, Ban Chỉ đạo 515 tỉnh Lâm Đồng cho biết, khi khai quật phần mộ số 38, khu B1, hàng 22, mã định danh 68.004.00898 để lấy mẫu giám định ADN, lực lượng làm nhiệm vụ phát hiện một chiếc ví cùng hai chai dầu gió. Bên trong ví có nhiều ảnh chân dung, trong đó còn nhận rõ một bức chụp nam thanh niên đội mũ cối và một bức chụp nữ thanh niên. Một số ảnh khác đã hoen ố nên khó nhận dạng. Theo nhận định ban đầu, những hình ảnh này có thể liên quan đến liệt sĩ đang được an táng tại phần mộ.

Ban Chỉ đạo 515 tỉnh Lâm Đồng cho rằng, các kỷ vật vừa phát hiện là manh mối quan trọng để kết hợp với hồ sơ, thông tin thân nhân và kết quả giám định ADN, phục vụ xác minh. Mỗi manh mối được phát hiện đều thắp thêm hy vọng cho những gia đình chờ tin.

Giá trị của những bức ảnh càng rõ hơn khi công việc đang chạy đua với thời gian. Sau hàng chục năm, hồ sơ thất lạc, nhân chứng ngày càng ít, địa hình chiến trường cũ thay đổi; chất lượng ADN của hài cốt chôn cất lâu năm cũng suy giảm. Theo Ban Chỉ đạo 515 quốc gia, đây là những trở ngại lớn đối với việc tìm kiếm, quy tập và xác định danh tính liệt sĩ hiện nay.

Nghĩa trang Liệt sĩ Bình Thuận hiện là nghĩa trang liệt sĩ lớn nhất tỉnh Lâm Đồng, với gần 9.000 phần mộ. Trong số này, hơn 3.400 phần mộ đang được khai quật để lấy mẫu, số hóa thông tin, phục vụ giám định ADN. Công việc phải vừa bảo đảm tiến độ, vừa tuân thủ chặt chẽ quy trình.

Theo báo cáo tiến độ "Chiến dịch 500 ngày đêm đẩy mạnh thực hiện tìm kiếm, quy tập và xác định danh tính hài cốt liệt sĩ" trên địa bàn Lâm Đồng, toàn tỉnh có hơn 4.770 phần mộ tại 11 nghĩa trang cần lấy mẫu. Đến nay, các lực lượng đã lấy mẫu, số hóa và lưu mẫu hài cốt tại hơn 4.200 phần mộ.

Ban Chỉ đạo 515 tỉnh huy động 5 tổ lấy mẫu chuyên trách cùng hơn 100 cán bộ, chiến sĩ, đội ngũ pháp y, công nghệ thông tin và các đơn vị liên quan. Mỗi phần mộ được khai quật, lấy mẫu, ghi nhận dữ liệu và hoàn trả hiện trạng theo đúng quy trình.

Chạy đua với thời gian

Việc lấy mẫu tại Lâm Đồng nằm trong Chiến dịch 500 ngày đêm được Ban Chỉ đạo quốc gia 515 phát động năm 2026, hướng tới kỷ niệm 80 năm Ngày Thương binh - Liệt sĩ 27.7.2027. Chiến dịch nhằm tạo bước đột phá khi cả nước vẫn còn khoảng 175.000 liệt sĩ chưa được tìm kiếm, quy tập và gần 300.000 mộ chưa xác định đầy đủ thông tin.

Mục tiêu đặt ra là tìm kiếm, quy tập khoảng 7.000 hài cốt liệt sĩ; lấy mẫu 100% mộ liệt sĩ chưa xác định thông tin và giám định ADN khoảng 18.000 mẫu hài cốt. Riêng sáu tháng cuối năm 2026, phấn đấu giám định khoảng 9.000 mẫu. Cùng với công nghệ ADN, việc chuẩn hóa, liên thông dữ liệu về liệt sĩ, mộ liệt sĩ, hồ sơ quy tập và thân nhân được xác định là khâu then chốt.

Ngày 10.8, kiểm tra, động viên lực lượng đang làm nhiệm vụ tại Nghĩa trang Liệt sĩ Bình Thuận, Thiếu tướng Đinh Hồng Tiếng, Chỉ huy trưởng Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Lâm Đồng ghi nhận tinh thần trách nhiệm của cán bộ, chiến sĩ và các lực lượng phối hợp. Ông yêu cầu từng khâu phải được thực hiện tỉ mỉ, chu đáo, đúng quy trình, thể hiện sự trân trọng, thành kính đối với các Anh hùng liệt sĩ và người đã khuất.

"Mục tiêu cao nhất là sớm xác định danh tính các hài cốt liệt sĩ còn thiếu thông tin, trả lại tên, tuổi và quê hương cho các Anh hùng liệt sĩ. Qua đó góp phần xoa dịu nỗi đau, đáp ứng nguyện vọng của thân nhân các gia đình liệt sĩ", Thiếu tướng Đinh Hồng Tiếng nhấn mạnh.

Trên phạm vi cả nước, giám định ADN đang được đẩy mạnh cùng với xây dựng cơ sở dữ liệu đồng bộ. Theo Ban Chỉ đạo 515 quốc gia, sau gần bốn tháng triển khai chiến dịch, hơn 1.400 hài cốt liệt sĩ đã được tìm kiếm, quy tập; hơn 58.000 mẫu tại các mộ chưa có thông tin đã được lấy. Phía sau mỗi mẫu sinh phẩm vẫn là một danh tính, một gia đình và một cuộc chờ đợi kéo dài qua nhiều thế hệ.

Chiếc ví và những bức ảnh được tìm thấy tại Nghĩa trang Liệt sĩ Bình Thuận là manh mối quan trọng trong quá trình xác định danh tính người nằm lại. Khi được đối chiếu với hồ sơ, thông tin thân nhân và kết quả ADN, những kỷ vật ấy sẽ góp phần làm rõ tên tuổi, quê quán của liệt sĩ sau nhiều năm còn thiếu thông tin. Đó cũng là mục tiêu các lực lượng đang kiên trì theo đuổi: Sớm trả lại danh tính cho những người đã hy sinh vì độc lập tự do của Tổ quốc. ■

Mở đường...

(Tiếp theo trang 8)

Tư duy này nên được mở rộng thành nguyên tắc chung của toàn bộ Luật: Chính sách hỗ trợ phải có mục tiêu rõ, thời hạn rõ, kết quả đầu ra, cơ chế đánh giá và cả cơ chế kết thúc khi không còn cần thiết hoặc không mang lại hiệu quả.

Một vấn đề nữa cần đặc biệt lưu ý là không để những chính sách mới tạo ra thêm một vòng "xin - cho". Các khái niệm như sản phẩm công nghiệp văn hóa trọng điểm, tài sản trí tuệ gốc trọng điểm, thương hiệu công nghiệp văn hóa quốc gia hay sản phẩm mang bản sắc Việt Nam đều có ý nghĩa nhất định, nhưng nếu mỗi khái niệm kéo theo một bộ hồ sơ, một hội đồng xét duyệt, một giấy chứng nhận và sau đó là một gói ưu đãi thì rất dễ hình thành thêm thủ tục hành chính. Người sáng tạo cuối cùng có thể phải dành nhiều thời gian làm hồ sơ hơn là sáng tạo. Vì vậy, các chương trình sử dụng ngân sách cần công khai tiêu chí, lựa chọn cạnh tranh, có hội đồng chuyên gia độc lập, kiểm soát xung đột lợi ích, công khai kết quả và đánh giá sau hỗ trợ.

Để bản sắc, con người và dữ liệu trở thành nguồn lực

Đặc biệt, việc xác định "hàm lượng bản sắc Việt Nam" cần được cân nhắc kỹ. Bản sắc văn hóa là một giá trị sống động, không ngừng được sáng tạo và bổ sung trong đời sống. Bản sắc Việt Nam không chỉ tồn tại ở hoa văn truyền thống, trang phục cổ, nhạc cụ dân tộc hay những câu chuyện lịch sử, mà còn có thể hiện diện trong cách người Việt Nam hôm nay suy nghĩ, ứng xử, yêu thương, sáng tạo và nhìn ra thế giới. Nếu biến bản sắc thành một bảng điểm hành chính quá cứng, chúng ta có thể vô tình thu hẹp không gian sáng tạo. Nhà nước nên khuyến khích bản sắc và tạo điều kiện để các giá trị Việt Nam đi vào sản phẩm hiện đại, nhưng không nên định nghĩa thay nghệ sĩ rằng sáng tạo thế nào mới "đủ bản sắc". Việc lựa chọn sản phẩm để hỗ trợ có thể dựa nhiều hơn vào các tiêu chí khách quan như chủ thể sáng tạo Việt Nam, quyền sở hữu tài sản trí tuệ tại Việt Nam, mức độ sử dụng chất liệu văn hóa, sự tham gia của lao động và doanh nghiệp trong nước, tiềm năng tiếp cận công chúng và thị trường quốc tế.

Cùng với đó, khi phát triển các tổ hợp, cụm, khu công nghiệp sáng tạo, cần tránh đồng nhất phát triển công nghiệp văn hóa với phát triển bất động sản. Có đất, có nhà và một tấm biển "khu sáng tạo" chưa có nghĩa là đã có hệ sinh thái sáng tạo. Một khu sáng tạo chỉ có ý nghĩa khi người sáng tạo muốn đến đó, doanh nghiệp có thể phát triển ở đó, cơ sở đào tạo và nghiên cứu có thể kết nối, nhà đầu tư tìm thấy cơ hội, công chúng tìm được sản phẩm và các chủ thể nhỏ có khả năng tiếp cận hạ tầng với chi phí phù hợp. Những ưu đãi đất đai vì vậy phải gắn với cam kết và kết quả cụ thể, đồng thời có cơ chế thu hồi khi dự án không thực hiện đúng mục tiêu.

Trong kỷ nguyên mới, tôi cho rằng Luật cần dành sự quan tâm đặc biệt tới ba nguồn lực quyết định tương lai của công nghiệp văn hóa: Con người sáng tạo, tài sản trí tuệ và dữ liệu văn hóa. Chúng ta có thể xây thêm nhà hát, phim trường hay khu sáng tạo, nhưng nếu thiếu người giỏi, nếu tài sản trí tuệ không được bảo vệ và thương mại hóa, nếu kho tàng di sản không được chuyển thành dữ liệu có khả năng khai thác hợp pháp cho giáo dục, nghiên cứu, thiết kế, điện ảnh, game và trí tuệ nhân tạo thì công nghiệp văn hóa vẫn khó có bước đột phá. Đặc biệt, số hóa không thể chỉ là chụp ảnh, quét tài liệu rồi đưa vào kho lưu trữ; dữ liệu phải có nguồn gốc, định danh, tiêu chuẩn kỹ thuật, khả năng tìm kiếm, kết nối và tái sử dụng, đồng thời giải quyết được quyền tác giả, quyền của cộng đồng, quyền lợi của nghệ nhân và cơ chế chia sẻ lợi ích.

Triết lý xuyên suốt của Luật, theo tôi, phải là: Nhà nước không làm thay thị trường, không lựa chọn thay công chúng và không hành chính hóa sáng tạo; Nhà nước tạo nền tảng, bảo vệ quyền, chia sẻ những rủi ro mà thị trường chưa thể tự gánh vác và mở ra cơ hội công bằng để tài năng được phát triển. Thước đo thành công của Luật vì thế không nên là sau khi ban hành chúng ta có thêm bao nhiêu quỹ, bao nhiêu khu sáng tạo hay bao nhiêu chương trình hỗ trợ. Điều cần nhìn thấy phải là có nhiều người Việt Nam sống được bằng sáng tạo hơn, nhiều tài sản trí tuệ Việt Nam được hình thành và bảo vệ hơn, nhiều doanh nghiệp văn hóa Việt Nam lớn mạnh hơn, nhiều sản phẩm Việt Nam có thị trường trong nước và quốc tế hơn, đồng thời nhiều giá trị văn hóa Việt Nam được thế giới biết đến, yêu thích và trân trọng hơn. Khi tạo ra được những chuyển biến ấy, Luật Phát triển công nghiệp văn hóa sẽ thực sự trở thành một nền tảng thể chế quan trọng để văn hóa góp phần đưa đất nước phát triển nhanh, bền vững và tự tin bước vào kỷ nguyên mới. **B.H.S**

ĐẠI HỘI THỂ THAO TOÀN QUỐC LẦN THỨ X NĂM 2026:

Cuộc đua mới sau sắp xếp địa giới

● **NGỌC NGUYỄN**

Đại hội Thể thao toàn quốc lần thứ X năm 2026 không chỉ là cuộc đua lớn nhất của thể thao trong nước sau một chu kỳ 4 năm, mà còn mang ý nghĩa đặc biệt khi diễn ra trong bối cảnh cả nước còn 34 tỉnh, thành phố sau sắp xếp. Những thay đổi về quy mô địa phương kéo theo sự dịch chuyển về lực lượng VĐV, hệ thống đào tạo, cơ sở vật chất và tiềm lực đầu tư, hứa hẹn tạo nên tương quan mới trên bảng tổng sắp huy chương.

BTC Đại hội kiểm tra cơ sở vật chất tại Nhà thi đấu Quân khu 7

Tương quan mới trong cuộc đua huy chương

Đại hội Thể thao toàn quốc lần thứ X diễn ra từ ngày 14.11 đến 12.12.2026, với TP.HCM là địa phương đăng cai chính, cùng Đồng Nai, Đồng Tháp và một số địa phương khác tổ chức các môn thi đấu. Đại hội có 48 môn với 973 nội dung, dự kiến quy tụ 36 đoàn gồm 34 tỉnh, thành phố cùng hai ngành Quân đội và Công an.

Đây tiếp tục là cuộc tổng kiểm tra lớn nhất của thể thao Việt Nam, nhằm đánh giá chất lượng đào tạo thể thao thành tích cao của các địa phương, ngành, đồng thời phát hiện lực lượng chuẩn bị cho những đấu trường quốc tế trong chu kỳ tiếp theo.

Nhìn lại Đại hội lần thứ IX năm 2022, Hà Nội đứng đầu với 175 HCV, 143 HCB, 157 HCĐ; TP.HCM xếp thứ hai với 128 HCV, 119 HCB, 143 HCĐ. Quân đội đứng thứ ba với 90 HCV, tiếp theo là Thanh Hóa với 40 HCV và Đà Nẵng với 34 HCV. Kết quả này là cột mốc đáng chú ý để nhìn vào tương quan lực lượng trước Đại hội lần thứ X, bởi sau sắp xếp đơn vị hành chính, "bản đồ" thể thao địa phương đã có nhiều thay đổi.

Hà Nội không thuộc diện sắp xếp cấp tỉnh và vẫn sở hữu hệ thống đào tạo thể thao thành tích cao có chiều sâu. Tại Đại hội năm 2022, đoàn Thủ đô giành tới 475 huy chương, trong đó nhiều môn thế mạnh như wushu, bắn súng, vật, bắn cung, thể dục dụng cụ, cầu mây, karate, pencak silat… tạo nên nền tảng rộng mà không nhiều địa phương có được. Với mục tiêu tiếp tục giữ vững vị trí nhất toàn đoàn, Hà Nội vẫn là ứng viên số một trong cuộc đua năm nay.

Tuy nhiên, sức ép đối với thể thao Thủ đô có thể lớn hơn khi TP.HCM bước vào Đại hội với vị thế mới. Sau sắp xếp, không gian phát triển thể thao của TP.HCM được mở rộng, có thêm nguồn lực từ Bình Dương và Bà Rịa - Vũng Tàu trước đây. Riêng Bình Dương từng đứng thứ tám tại Đại hội năm 2022 với 29 HCV.

Dẫu vậy, thành tích không phải phép cộng cơ học của những tấm huy chương. Việc hợp nhất lực lượng đặt ra yêu cầu rà soát VĐV, HLV, phân tuyến đào tạo, lựa chọn môn trọng điểm và tổ chức một hệ thống quản lý thống nhất. Nếu giải quyết tốt bài toán này, TP.HCM có thể tạo sức cạnh tranh đáng kể trong cuộc đua với Hà Nội.

Một biến số khác là thể thao Công an nhân dân. Từ vị trí thứ 10 tại Đại hội năm 2022 với 22 HCV, 14 HCB, 36 HCĐ, CAND đặt mục tiêu bước vào top 5 tại Đại hội lần thứ X. Đoàn dự kiến có trên 500 VĐV, thi đấu 32/48 môn và hướng tới 120 huy chương các loại. Mục tiêu này cho thấy tham vọng vươn lên của thể thao CAND sau một giai đoạn được tăng cường đầu tư.

Hướng tới một kỳ Đại hội hiện đại, hiệu quả

Không chỉ là cuộc đua thành tích, Đại hội lần thứ X còn đặt ra yêu cầu cao về chất lượng tổ chức. Với vai trò chủ nhà chính, TP.HCM đang hướng tới cách tiếp cận hiện đại, tiết kiệm và chú trọng hiệu quả lâu dài.

Theo ông Nguyễn Nam Nhân, Phó Giám đốc Sở VHTT TP.HCM, Đại hội dự kiến quy tụ khoảng 12.000 VĐV, HLV, trọng tài, cán bộ và lực lượng phục vụ. Với quy mô này, thành phố xác định quản lý Đại hội như một chương trình lớn, trong đó từng đầu việc đều phải có người chịu trách nhiệm, thời hạn và sản phẩm cụ thể.

Một trong những định hướng đáng chú ý là ưu tiên cải tạo, khai thác các công trình hiện hữu thay vì chạy theo đầu tư mới. Những địa điểm có thể đáp ứng yêu cầu sau khi nâng cấp mặt sân, ánh sáng, phòng chức năng, hệ thống an toàn hay thiết bị chuyên môn sẽ được ưu tiên sử dụng.

Đối với công trình đầu tư mới hoặc cải tạo lớn, khả năng khai thác sau Đại hội phải được tính ngay từ khâu thiết kế. Theo ông Nguyễn Nam Nhân, một nhà thi đấu không thể chỉ phục vụ một môn hoặc một giải đấu mà cần có khả năng chuyển đổi công năng, phục vụ huấn luyện, đào tạo trẻ, thể thao cộng đồng và nhiều loại hình sự kiện.

Không gian TP.HCM sau sắp xếp cũng tạo lợi thế mới cho công tác tổ chức. Các môn có thể được phân bố theo thế mạnh từng khu vực; khu trung tâm thuận lợi cho sự kiện và khán giả, khu phía Đông có dư địa phát triển tổ hợp hiện đại, trong khi Bình Dương và Bà Rịa - Vũng Tàu trước đây có nhiều cơ sở phù hợp với các môn đặc thù.

Một điểm mới khác là đẩy mạnh chuyển đổi số trong điều hành. TP.HCM hướng tới nền tảng dùng chung kết nối đăng ký lực lượng, kiểm tra tư cách, cấp thẻ, lịch thi đấu, kết quả, bảng huy chương, hậu cần và báo cáo điều hành. Dữ liệu sau Đại hội sẽ tiếp tục phục vụ quản lý VĐV, tổ chức giải, theo dõi cơ sở vật chất và đánh giá hiệu quả đầu tư.

Trong cuộc đua thành tích, TP.HCM cũng xác định không chạy theo huy chương bằng mọi giá. Theo ông Nguyễn Nam Nhân, thành phố quan tâm đồng thời ba chỉ số: Thành tích tại Đại hội; số VĐV có khả năng bổ sung cho đội tuyển quốc gia và số gương mặt trẻ đủ sức bước vào chu kỳ tiếp theo. "Mỗi tấm huy chương phải phản ánh chất lượng thật của quá trình đào tạo. Phía sau thành tích cần là một hệ thống vận hành tốt, chứ không chỉ là nỗ lực dồn sức trong vài tháng trước Đại hội", ông Nguyễn Nam Nhân nhấn mạnh.

Nhưng giá trị của Đại hội lần thứ X không chỉ nằm ở thứ hạng của 36 đoàn. Trong bối cảnh mới sau sắp xếp địa giới, Đại hội còn là phép thử đối với khả năng tổ chức lại nguồn lực, nâng cao chất lượng đào tạo và phát hiện những tài năng đủ sức đóng góp cho các đội tuyển quốc gia. Khi ấy, mỗi tấm huy chương mới thực sự trở thành chỉ dấu cho chiều sâu và sức mạnh của thể thao Việt Nam trong một chu kỳ phát triển mới. ■

Bài học từ chặng đấu đáng quên

Đội tuyển bóng chuyền nữ Việt Nam đã khép lại chặng 2 SEA V.Cup 2026 với vị trí thứ tư, thành tích thấp nhất trong lịch sử tham dự sân chơi này. Kết quả không như kỳ vọng đặt ra nhiều vấn đề, nhưng đồng thời cũng mang đến những bài học cần thiết cho hành trình hướng tới các đấu trường quan trọng trong năm.

Tại chặng đấu ở Thái Lan, cô trò HLV Nguyễn Thị Ngọc Hoa lần lượt nhận thất bại trước Indonesia, Philippines và Thái Lan. Đáng chú ý, các cô gái Việt Nam để Indonesia ngược dòng thắng 3-2 dù đã dẫn trước 2-0, sau đó tiếp tục thua Philippines 1-3. Ở lượt trận cuối, Việt Nam nhận thất bại 0-3 trước đội chủ nhà. Việc không giành được chiến thắng nào khiến đội tuyển kết thúc chặng 2 ở vị trí cuối cùng, đồng thời bị bật khỏi top 30 thế giới.

Thành tích này rõ ràng thấp hơn kỳ vọng, nhất là khi đội từng giành vị trí á quân ở chặng 1 và vô địch chặng 2 năm ngoái. Tuy nhiên, nhìn ở góc độ chuyên môn, kết quả tại SEA V.Cup 2026 cần được đặt trong bối cảnh đội tuyển đang thử nghiệm lực lượng và hướng tới những mục tiêu lớn hơn. Ban huấn luyện đã trao cơ hội cho nhiều gương mặt trẻ và nhân tố mới như Quỳnh Hương, Ánh Thảo... Việc những cầu thủ này được thi đấu bên cạnh các trụ cột là cần thiết để tích lũy kinh nghiệm quốc tế, đồng thời giúp đội tuyển mở rộng phương án nhân sự. Bên cạnh đó, HLV Nguyễn Thị Ngọc Hoa cũng đang trải qua những trận đấu đầu tiên trên cương vị dẫn dắt đội tuyển. Việc phải thử nghiệm đội hình, điều chỉnh chiến thuật và duy trì sự ổn định trong một tập thể có nhiều thay đổi chắc chắn đặt ra không ít thách thức.

Dẫu vậy, SEA V.Cup 2026 không phải đích đến cuối cùng. Hai chặng đấu được xem như cơ hội để Ban huấn luyện kiểm tra lực lượng, thử nghiệm nhân sự và nhận diện những điểm yếu trước khi bước vào các giải đấu quan trọng hơn. Sau SEA V.Cup, đội tuyển nữ Việt Nam sẽ hướng sự tập trung tới Giải vô địch châu Á diễn ra vào cuối tháng 8, trước khi bước vào ASIAD 20 vào tháng 9.

Có thể nói, vị trí thứ tư tại chặng 2 SEA V.Cup 2026 là kết quả đáng thất vọng, nhưng cũng có thể trở thành cú hích để bóng chuyền nữ Việt Nam nhìn nhận rõ hơn những vấn đề đang tồn tại. Quan trọng nhất là Ban huấn luyện phải nhanh chóng rút kinh nghiệm, hoàn thiện đội hình và giúp các cầu thủ trẻ trưởng thành qua thực chiến. Nếu làm tốt điều đó, thất bại tại SEA V.Cup 2026 có thể trở thành bước chuẩn bị hữu ích cho những thử thách lớn hơn phía trước.

VĨNH HY

ĐỘI TUYỂN VIỆT NAM:

Thử thách giờ mới bắt đầu

● **KHẢI HƯNG**

Vòng bảng ASEAN Cup 2026 khép lại với ngôi đầu bảng A thuộc về đội tuyển Việt Nam, nhưng chiến thắng 3-1 trước Campuchia tại Mỹ Đình không chỉ là câu chuyện của điểm số hay tấm vé bán kết. Sau những bàn thắng của Đình Bắc, sau niềm vui phá "dớp" sân nhà, thầy trò HLV Kim Sang Sik cũng nhận ra rằng chặng đường bảo vệ ngôi vương giờ mới thật sự bước vào khúc quanh quan trọng nhất.

Đình Bắc củng cố niềm tin

Mỹ Đình từng là nơi chứng kiến nhiều khoảnh khắc đẹp của bóng đá Việt Nam. Nhưng trong giai đoạn gần đây, sân đấu quốc gia cũng tạo ra không ít áp lực. Trận hòa 0-0 trước Singapore ở vòng bảng khiến đội tuyển Việt Nam đánh rơi 2 điểm quan trọng, đồng thời đặt HLV Kim Sang-sik trước nhiều câu hỏi về cách vận hành hàng công. Vì vậy, chiến thắng trước Campuchia không chỉ có giá trị về điểm số. Đó còn là màn giải tỏa tâm lý cần thiết, nhất là khi đội tuyển Việt Nam còn có thể trở lại Mỹ Đình ở bán kết lượt về. Khi áp lực sân nhà được tháo gỡ, Mỹ Đình có cơ hội trở lại đúng vai trò vốn có: Điểm tựa tinh thần cho "Những chiến binh sao vàng".

Dù vậy, chiến thắng này không phải trận đấu hoàn hảo. Đội tuyển Việt Nam nhập cuộc chủ động, kiểm soát thế trận và mở tỷ số nhờ pha xử lý cá nhân ấn tượng của Đình Bắc ở phút 18. Tuy nhiên, Campuchia vẫn có những thời điểm khiến hàng thủ đội chủ nhà giật mình, đặc biệt khi Iago Bento bứt tốc và ghi bàn gỡ hòa ở phút 71. HLV Kim Sang-sik thừa nhận đội tuyển vẫn còn những thời điểm thiếu tập trung và mắc sai sót. Ông cho rằng các tình huống đó sẽ là bài học để đội có sự chuẩn bị tốt hơn cho vòng bán kết.

Một trong những câu chuyện đáng chú ý nhất sau vòng bảng là hành trình của Nguyễn Đình Bắc. Trước Campuchia, tiền đạo sinh năm 2004 lập cú đúp và được bầu chọn là Cầu thủ xuất sắc nhất trận. Sau vòng bảng, Đình Bắc có 5 bàn thắng và vươn lên dẫn đầu danh sách ghi bàn. Điều đáng nói là chỉ ít ngày trước đó, Đình Bắc từng trải qua khoảnh khắc không dễ chịu khi phải rời sân sớm ở trận gặp Singapore. HLV Kim Sang-sik cho biết ông hiểu học trò có chút thất vọng, nhưng tiền đạo trẻ đã vượt qua áp lực để thể hiện tốt trước Campuchia.

"Sau trận gặp Singapore, tôi biết Đình Bắc có chút thất vọng khi phải rời sân sớm. Tuy nhiên, cậu ấy đã vượt qua áp lực và hôm nay đã thể hiện rất tốt, hoàn thành những yêu cầu của Ban huấn luyện", HLV Kim Sang-sik chia sẻ. Với Đình Bắc, cú đúp trước Campuchia không đơn thuần là hai bàn thắng. Đó là câu trả lời về bản lĩnh của một cầu thủ trẻ. Anh không tránh khỏi những thời điểm thiếu ổn định, nhưng đã cho thấy khả năng đứng dậy sau áp lực, điều rất quan trọng trong môi trường đội tuyển quốc gia.

Đội tuyển Việt Nam đã có mặt ở bán kết ASEAN Cup 2026 và đối thủ là Malaysia

Đình Bắc cũng nhìn nhận sự cạnh tranh trong đội tuyển là động lực để bản thân tiến bộ. Anh cho biết đội tuyển Việt Nam hiện có nhiều cầu thủ tốt ở mọi vị trí, và áp lực cạnh tranh giúp anh tập luyện chăm chỉ hơn, hoàn thiện nhiều hơn để đóng góp cho toàn đội.

Thành Long và sự cân bằng mới

Nếu Đình Bắc là điểm nhấn trên hàng công, Lê Phạm Thành Long lại là một trong những phát hiện quan trọng nhất ở tuyến giữa. Sau trận Indonesia và Campuchia, tiền vệ của Công an Hà Nội cho thấy anh không chỉ là phương án thay thế, mà có thể trở thành mắt xích quan trọng trong cách vận hành mới của đội tuyển Việt Nam.

Trước ASEAN Cup 2026, HLV Kim Sang-sik từng sử dụng nhiều phương án thiên về tấn công ở trung tuyến. Nhưng trận hòa Singapore cho thấy khi thiếu một cầu thủ chuyên trách tranh chấp, thu hồi và bọc lót, đội tuyển dễ bị mất cân bằng. Thành Long xuất hiện đúng lúc để giải quyết phần nào bài toán đó. Trước Campuchia, Thành Long tiếp tục để lại dấu ấn bằng đường chọc khe tinh tế ở phút 89 để Đình Bắc thoát xuống, tâng bóng qua thủ môn và ấn định chiến thắng 3-1.

Giá trị của Thành Long không chỉ nằm ở các pha kiến tạo. Anh giúp tuyến giữa đội tuyển Việt Nam có thêm tính cơ động, khả năng va chạm và sự an toàn phía sau Hoàng Đức. Khi có một cầu thủ đủ khả năng hỗ trợ phòng ngự và chuyển bóng nhanh, Hoàng Đức được giải phóng để tham gia tổ chức tấn công nhiều hơn. Đó là sự thay đổi quan trọng. Đội tuyển Việt Nam không thể tiến sâu nếu chỉ dựa vào cảm hứng của các cầu thủ sáng tạo. Ở vòng bán kết, nơi áp lực và tốc độ trận đấu tăng lên, sự cân bằng giữa sáng tạo và phòng ngự sẽ là yếu tố sống còn.

HLV Kim Sang-sik cũng nhấn mạnh việc xoay tua đội hình là điều cần thiết trong một giải đấu kéo dài. Theo ông, Ban huấn luyện luôn cân nhắc kỹ về thể trạng, chiến thuật và khả năng đáp ứng của từng cầu thủ trước mỗi trận. Điều quan trọng là xây dựng một tập thể gắn kết để bất kỳ ai vào sân cũng có thể hoàn thành nhiệm vụ.

Quan điểm này đã thể hiện rõ trong vòng bảng. HLV Kim Sang-sik không đóng khung đội hình cố định. Ông từng cất nhiều trụ cột trên ghế dự bị trước Indonesia, sau đó tiếp tục điều chỉnh nhân sự trước Campuchia tùy vào tình hình sức khỏe và yêu cầu chiến thuật. Nhà cầm quân người Hàn Quốc cho biết một số cầu thủ như Hoàng Hên, Tài Lộc hay Văn Hậu gặp vấn đề về sức khỏe nên Ban huấn luyện phải có tính toán phù hợp. Việc xoay tua vì thế không chỉ là giải pháp giữ sức. Đó còn là cách HLV Kim Sang-sik mở rộng chiều sâu lực lượng, tạo cạnh tranh nội bộ và chuẩn bị nhiều phương án cho giai đoạn knock-out.

Ở một giải đấu có mật độ thi đấu dày, đội tuyển muốn đi tới trận cuối cùng không thể chỉ trông chờ vào 11 cầu thủ đá chính. Những người ít được ra sân phải luôn sẵn sàng. Những trụ cột phải chấp nhận việc không phải lúc nào cũng xuất phát. Và mọi lựa chọn đều phải phục vụ lợi ích chung của tập thể.

Thử thách thật sự ở phía trước

Đội tuyển Việt Nam kết thúc vòng bảng với vị trí nhất bảng A và sẽ gặp đội tuyển Malaysia ở bán kết. Thầy trò HLV Kim Sang-sik cần hồi phục thể lực sau vòng bảng, đồng thời rà soát lại những vấn đề đã xuất hiện trước Campuchia. Bàn thua đầu tiên tại giải là lời nhắc rằng sự tập trung ở hàng thủ không được phép lơi lỏng. Những pha xử lý thiếu an toàn trước vòng cấm, khoảng trống sau lưng hậu vệ biên hay sự chùng xuống sau khi dẫn bàn đều có thể trở thành rủi ro lớn hơn ở bán kết.

Vòng bảng đã cho thấy đội tuyển Việt Nam có nhiều điểm sáng: Khả năng điều chỉnh chiến thuật, sự trưởng thành của Đình Bắc, vai trò ngày càng rõ của Thành Long, chiều sâu lực lượng và tinh thần cạnh tranh sòng phẳng. Nhưng bán kết sẽ là một cấp độ khác. Ở đó, sai lầm nhỏ có thể phải trả giá bằng cả chiến dịch. Chiến thắng Campuchia, nên được nhìn nhận theo hai chiều: Một mặt, đội tuyển Việt Nam đã hoàn thành nhiệm vụ, giành ngôi đầu bảng và giải tỏa áp lực Mỹ Đình; mặt khác, trận đấu này cho thấy vẫn còn những điểm cần chỉnh sửa nếu muốn bảo vệ thành công chức vô địch.

HLV Kim Sang-sik từng nhiều lần cho thấy ông sẵn sàng thay đổi. Bây giờ, thử thách của ông là chọn đúng con người, đúng thời điểm và đúng cách tiếp cận ở vòng bán kết. Vòng bảng đã khép lại. Từ đây, hành trình bảo vệ ngôi vương của đội tuyển Việt Nam mới thực sự bước vào phần khó nhất. ■

Lại Lý Huynh được đặc cách dự giải siêu cờ tướng Trung Quốc

Sau một thời gian ít xuất hiện tại các giải đấu đỉnh cao ở Trung Quốc, kỳ thủ Việt Nam Lại Lý Huynh chuẩn bị trở lại kỳ đàn nước này khi được ban tổ chức Bảo Bảo Bôi 2026 trao suất đặc cách tham dự giải.

Theo thông báo, Lại Lý Huynh sẽ góp mặt tại Bảo Bảo Bôi lần thứ 14, diễn ra từ ngày 19 - 23.9 tại Thiểm Tây (Trung Quốc). Đây là một trong những giải đấu có lịch sử lâu đời, quy tụ nhiều cao thủ hàng đầu của cờ tướng Trung Quốc cùng các kỳ thủ đến từ Hồng Kông (Trung Quốc), Ma Cao (Trung Quốc) và Đài Bắc Trung Hoa.

Đáng chú ý, giải năm nay sở hữu quỹ tiền thưởng lên tới 1,2 triệu tệ (4,6 tỉ đồng). Con số này thậm chí cao hơn quỹ thưởng 1,1 triệu tệ của giải Ngũ Dương Bôi, dù Bảo Bảo Bôi có nhiều nội dung thi đấu hơn. Giải đấu áp dụng thể thức 8+3. Các kỳ thủ thi đấu vòng đầu với 8 lượt, sau đó 8 người có thành tích tốt nhất giành quyền vào vòng trong và tiếp tục tranh tài thêm 3 lượt để xác định thứ hạng chung cuộc.

Việc được trao vé đặc cách cho thấy Lại Lý Huynh vẫn được đánh giá cao tại kỳ đàn Trung Quốc. Sau khi giành chức vô địch thế giới năm 2025, kỳ thủ Việt Nam trở thành gương mặt quen thuộc trong danh sách khách mời của nhiều giải đấu lớn tại Trung Quốc.

K.TUẤN

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 141 Nguyễn Thái Học, phường Ô Chợ Dừa, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 37/GP-BVHTTDL ngày 6.3.2026 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Lạm phát ở Hàn Quốc ngày càng trầm trọng

Đợt nắng nóng kéo dài tại Hàn Quốc đang làm gián đoạn nguồn cung nông sản, thủy sản và chăn nuôi, tạo thêm áp lực lên lạm phát. Theo số liệu, giá bán lẻ rau, củ, quả đã tăng 152,3% trong một tháng. Tính đến nay, hơn 901.000 gia súc và 864.000 cá nuôi đã chết do nhiệt độ cao. Các chuyên gia cảnh báo nguồn cung suy giảm có thể khiến giá thực phẩm tiếp tục biến động, đặc biệt trước kỳ nghỉ Tết Trung thu Hàn Quốc (Chuseok) vào tháng 9.

Các nhà kinh tế cảnh báo, những yếu tố nắng nóng này có thể đẩy lạm phát trở lại 3% trong tháng 8, gây thêm áp lực lên chính sách lãi suất của Ngân hàng Trung ương Hàn Quốc.

KHẢ HÂN

Malta là điểm đến của nhiều bom tấn điện ảnh

Malta đang trở thành điểm đến hấp dẫn của nhiều dự án điện ảnh lớn tại châu Âu, nhờ cảnh quan đa dạng, cơ sở vật chất chuyên nghiệp và chính sách ưu đãi tài chính hào phóng. Trong 3 năm qua, quốc đảo nhỏ nhất Liên minh châu Âu thu hút hơn 30 dự án điện ảnh và truyền hình mỗi năm, trong đó ghi nhận kỷ lục 36 dự án vào các năm 2023 và 2025.

Nhờ cảnh quan và kiến trúc đa dạng, Malta có thể hóa thân thành nhiều địa danh khác nhau, từ La Mã cổ đại, Hy Lạp, Sicily, miền Nam nước Pháp đến vùng Caribbean và Vịnh Pentos trong *Game of Thrones*. Sức hút của Malta còn đến từ chính sách hoàn tiền sản xuất. Năm 2025, cả 36 dự án lớn quay tại nước này đều đủ điều kiện nhận hoàn tiền 40%, góp phần đưa điện ảnh trở thành một ngành kinh tế quan trọng.

P.MINH

Trung Quốc "đặt cược" vào ngành Du lịch

● **TRÂM ANH**

Trung Quốc đang đứng trước cơ hội trở thành quốc gia dẫn đầu thế giới về đầu tư vào du lịch và lữ hành trong thập kỷ tới, khi dòng vốn đổ vào ngành này tăng nhanh cùng với sự mở rộng của thị trường khách quốc tế và các chính sách hỗ trợ mạnh mẽ từ chính phủ.

Báo cáo mới của Hội đồng Du lịch và Lữ hành Thế giới (WTTC) cho thấy, Trung Quốc hiện đứng thứ hai thế giới về quy mô đầu tư vào du lịch và lữ hành. Tuy nhiên, với tốc độ tăng trưởng như hiện nay, Trung Quốc được dự báo sẽ đứng đầu trong thập kỷ tới, với tổng vốn đầu tư vào ngành Du lịch có thể đạt 402 tỉ USD vào năm 2036.

Đây được xem là một dấu hiệu cho thấy vai trò ngày càng lớn của du lịch trong nền kinh tế Trung Quốc, đồng thời phản ánh chiến lược dài hạn của nước này trong việc xây dựng một ngành Du lịch có sức cạnh tranh toàn cầu.

Theo WTTC, tỉ trọng của du lịch trong tổng đầu tư quốc gia của Trung Quốc dự kiến tăng từ 2,3% năm 2025 lên 3,7% vào năm 2036. Nếu xu hướng này tiếp diễn, ngành Du lịch sẽ ngày càng trở thành một động lực quan trọng đối với tăng trưởng kinh tế và thu hút đầu tư.

Chủ tịch kiêm Giám đốc điều hành WTTC Gloria Guevara nhận định, Trung Quốc đang đi vững chắc trên con đường trở thành một trong những nền kinh tế du lịch hàng đầu thế giới. Theo Gloria Guevara, lợi thế của Trung Quốc không chỉ nằm ở quy mô thị trường mà còn ở sự kết hợp giữa văn hóa, lịch sử, ẩm thực, cơ sở hạ tầng hiện đại và khả năng kết nối thuận tiện giữa các địa phương. Những yếu tố này được kỳ vọng sẽ thúc đẩy đáng kể lượng khách quốc tế đến Trung Quốc trong những năm tới.

Đáng chú ý, dòng khách quốc tế đến Trung Quốc đang có xu hướng mở rộng ra ngoài các đô thị lớn như Bắc Kinh và Thượng Hải. Ngày càng nhiều du khách tìm đến các thành phố nhỏ, thị trấn và làng quê để khám phá văn hóa bản địa, ẩm thực truyền thống và những trải nghiệm mang tính đặc trưng vùng miền. Xu hướng này mở ra không gian đầu tư mới cho ngành Du lịch, từ hệ thống lưu trú, khu nghỉ dưỡng, điểm tham quan, giao thông đến các sản phẩm du lịch văn hóa và sinh thái.

Lượng khách quốc tế đến Trung Quốc ngày càng tăng **Ảnh: AI**

Một trong những yếu tố quan trọng giúp Trung Quốc gia tăng lợi thế, là việc đưa du lịch vào chiến lược phát triển dài hạn của quốc gia. WTTC đánh giá Kế hoạch 5 năm lần thứ 14 (2021-2025) đã tạo động lực đáng kể cho ngành Du lịch Trung Quốc, với mục tiêu đưa nước này trở thành cường quốc du lịch thế giới vào năm 2035. Trong khi đó, kế hoạch 5 năm lần thứ 15 (2026-2030) tiếp tục đặt trọng tâm vào việc phát triển các sản phẩm du lịch chất lượng cao, nâng cao chất lượng dịch vụ và cải thiện trải nghiệm của du khách.

Để đạt được các mục tiêu về du lịch nội địa và quốc tế, Trung Quốc sẽ cần tiếp tục đầu tư mạnh vào cơ sở hạ tầng, các điểm tham quan, hệ thống giao thông kết nối, cơ sở lưu trú và dịch vụ dành cho du khách. Đây cũng là lĩnh vực Trung Quốc đã tạo dựng được lợi thế đáng kể. Trong nhiều năm, nước này liên tục mở rộng mạng lưới sân bay, đường sắt cao tốc và hệ thống giao thông đô thị, giúp việc di chuyển giữa các điểm đến trở nên nhanh chóng và thuận tiện hơn.

Bên cạnh đầu tư cơ sở hạ tầng, chính sách tạo thuận lợi cho khách quốc tế cũng đang trở thành một yếu tố quan trọng giúp Trung Quốc nâng sức hấp dẫn của thị trường. Việc Trung Quốc đang triển khai nhiều biện pháp nhằm giảm trở ngại đối với du khách nước ngoài, trong đó có mở rộng chính sách miễn và tạo thuận lợi về thị thực, cải thiện chính sách mua sắm miễn thuế và hoàn thuế, đồng thời đơn giản hóa hành trình của khách quốc tế.

Chính những chính sách này được kỳ vọng sẽ giúp Trung Quốc khai thác tốt hơn tiềm năng của thị trường khách quốc tế, đặc biệt trong bối cảnh du lịch toàn cầu đang phục hồi mạnh. Một hành trình thuận tiện hơn, từ xin thị thực, nhập cảnh, thanh toán, mua sắm cho đến di chuyển giữa các điểm đến, có thể tạo ra tác động đáng kể đến quyết định lựa chọn điểm đến của du khách.

Theo dự báo WTTC, ngành Du lịch Trung Quốc sẽ tăng trưởng 5,3% trong năm 2026 và duy trì tốc độ tăng trưởng trung bình khoảng 6,5% mỗi năm trong thập kỷ tới. Nếu dự báo này trở thành hiện thực, quy mô ngành Du lịch Trung Quốc có thể gần như tăng gấp đôi vào năm 2036, đạt khoảng 3,5 nghìn tỉ USD. ■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Biện pháp cứng rắn

● **LƯƠNG SAN**

Sự phát triển mạnh của TikTok, Facebook và các nền tảng trực tuyến đang khiến quảng cáo sản phẩm chăm sóc sức khỏe sai lệch trở thành vấn đề đáng lo ngại tại Thái Lan. Những tuyên bố thiếu căn cứ về sản phẩm sức khỏe, làm đẹp và dịch vụ chăm sóc cơ thể có thể nhanh chóng lan tới lượng lớn người dùng, trong khi không phải nội dung nào cũng được kiểm chứng đầy đủ.

Trước tình trạng này, nhà chức trách Thái Lan đang triển khai các biện pháp cứng rắn nhằm siết chặt quản lý, đồng thời cảnh báo bác sĩ, người có ảnh hưởng và doanh nghiệp về trách nhiệm pháp lý. Các trường hợp vi phạm có thể phải đối mặt với nhiều mức xử phạt, từ phạt tiền, án tù đến thu hồi giấy phép hành nghề.

Theo số liệu được công bố, hơn 700 vụ truy tố liên quan đến quảng cáo bất hợp pháp đã được ghi nhận trong nửa đầu năm nay, gần gấp đôi so với cùng kỳ năm 2025. Con số này cho thấy vấn đề không còn dừng ở những vi phạm đơn lẻ, trong bối cảnh mạng xã hội ngày càng trở thành kênh phổ biến để người dân tìm kiếm thông tin về sức khỏe.

Những tuyên bố thiếu căn cứ về sản phẩm chăm sóc sức khỏe, làm đẹp hay dịch vụ y tế có thể nhanh chóng tiếp cận lượng lớn người dùng. Đáng chú ý, người có ảnh hưởng với lượng người theo dõi lớn dễ tạo cảm giác đáng tin cậy, nhưng mức độ phổ biến không đồng nghĩa với tính chính xác của thông tin được quảng bá.

Trước thực tế đó, Hội đồng Y khoa Thái Lan cảnh báo các bác sĩ phải thận trọng khi sử dụng mạng xã hội, đặc biệt khi đưa thông tin dưới danh nghĩa chuyên môn. Một lời giới thiệu hoặc quảng bá sản phẩm sức khỏe có thể được công chúng hiểu như một khuyến nghị y khoa. Vì vậy, bác sĩ vi phạm quy định quảng cáo có thể phải đối mặt với các biện pháp kỷ luật nghiêm khắc.

Không chỉ bác sĩ, người có ảnh hưởng và chủ doanh nghiệp cũng nằm trong diện bị xử lý. Các trường hợp vi phạm có thể chịu tiền phạt, án tù và bị xóa tài khoản trực tuyến. Việc áp dụng chế tài mạnh cho thấy Thái Lan không muốn mạng xã hội trở thành "kẽ hở" cho quảng cáo sức khỏe gây hiểu nhầm. Một thông tin sai lệch có thể được chia sẻ hàng nghìn, thậm chí hàng triệu lần, khiến tác động của nó vượt xa phạm vi một quảng cáo hay một người tiêu dùng.

Rõ ràng, mạng xã hội càng phát triển, việc kiểm soát thông tin sức khỏe càng phải chặt chẽ. Thông điệp từ Thái Lan rất rõ rằng, sức khỏe không phải nơi để quảng cáo thiếu căn cứ và mạng xã hội không phải vùng an toàn cho những hành vi vi phạm pháp luật. ■